

***Informacja o sytuacji na rynku pracy
w Powiecie Śremskim w 2011 roku***



Śrem, luty 2012 roku

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka powiatu śremskiego	3
2. Poziom i zmiany w poziomie bezrobocia	6
2.1 Stopa bezrobocia w powiecie śremskim na tle Wielkopolski i kraju	6
2.2 Poziom zarejestrowanych osób bezrobotnych	10
2.3 Ruch bezrobotnych	12
3. Struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych	16
3.1 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	16
3.2 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	18
3.3 Bezrobotni według wieku	18
3.4 Bezrobotni według poziomu wykształcenia	19
3.5 Bezrobotni według stażu pracy	20
3.6 Bezrobotni według posiadanego zawodu	20
3.7 Bezrobotni niepełnosprawni	22
4. Zwolnienia grupowe	25
5. Usługi rynku pracy świadczone na rzecz osób zarejestrowanych	25
5.1 Pośrednictwo pracy	25
5.2 Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	27
5.3 Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	28
5.4 Organizacja szkoleń	30
5.5 Usługi EURES	31
6. Formy aktywizacji osób zarejestrowanych wspierające usługi rynku pracy	32
6.1 Roboty publiczne	32
6.2 Prace interwencyjne	32
6.3 Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej	33
6.4 Finansowanie podejmowanej przez bezrobotnych działalności gospodarczej	33
6.5 Staże	34
7. Pozostałe formy wsparcia	36
7.1 Dodatki aktywizacyjne	36
7.2 Refundacja kosztów przejazdu	37
7.3 Finansowanie studiów podyplomowych	38
7.4 Stypendium z tytułu podjęcia nauki w szkole	39
8. Partnerstwo i współpraca	39
8.1 „Aktywność się opłaca”	39
8.2 Porozumienia partnerskie z ośrodkami pomocy społecznej	40
8.3 „Edukacja – Praca – Przyszłość”	40
8.4 Pozostała współpraca	42
9. Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	42
9.1 „Bądź gotowy dziś...do zmian”	42
9.2 „Do zatrudnienia jeden krok”	45
9.3 „Profesjonalny pracownik”	45
9.4 „Kompetentni znaczą skutecznie”	46
10. Struktura i wykorzystanie środków Funduszu Pracy w powiecie śremskim	47
PODSUMOWANIE	56

1. CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŚREMSKIEGO

Powiat śremski usytuowany jest w środkowej części województwa wielkopolskiego. Zajmuje on obszar 574 km² i administracyjnie obejmuje 4 gminy, w tym 3 miejsko-wiejskie (Dolsk, Książ Wielkopolski i Śrem). Gminy podzielone są na 86 sołectw. Ludność powiatu osiedlona jest w 3 miastach i 126 miejscowościach wiejskich.

Powiat śremski w końcu 2011 roku liczył około 60 tys. mieszkańców, z czego niemalże 39 tys. stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. Zarówno według stanu w końcu 2010 jak i 2011 roku osoby w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat) stanowiły ponad 65% ogółu mieszkańców powiatu śremskiego.

Szczegółowe dane dotyczące ludności w wieku zdolności do pracy oraz osób pracujących zatrudnionych w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób (z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe) kształtowały się zgodnie z poniższymi zestawieniami.

Tabela 1 Ludność ogółem i osoby w wieku produkcyjnym w powiecie śremskim

LUDNOŚĆ OGÓLEM				OSOBY W WIEKU PRODUKCYJNYM			Udział osób w wieku produkcyjnym w ogóle ludności (w %) [5:2]
Stan w dniu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	
1	2	3	4	5	6	7	8
31.12.2010r.	59 468	30 317	29 151	38 906	18 570	20 336	65,4%
31.12.2011r.*	59 551	29 172	30 379	38 956	18 504	20 452	65,4%

Źródło: Dane z GUS.

Tabela 2 Osoby pracujące na terenie powiatu śremskiego

Stan w dniu**	Osoby pracujące***		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	2	3	4
31.12.2009r.	15 248	7 630	8 247
31.12.2010r.	16 399	8 376	8 023

* dane prognozowane

** brak danych dotyczących 2011 roku

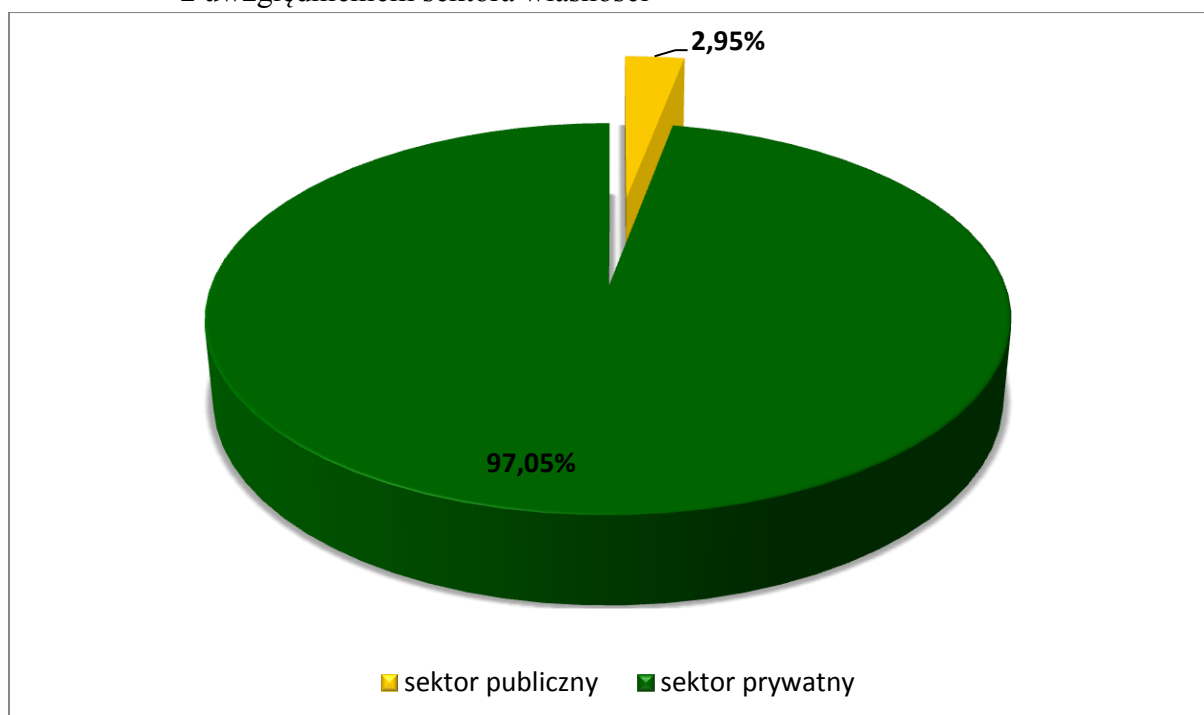
*** osoby pracujące według faktycznego miejsca pracy bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie

Źródło: Dane z GUS.

Z przedstawionych w Tabeli 2 danych wynika, że liczba osób pracujących na terenie powiatu śremskiego w końcu 2010 roku wyniosła 16 399 osób i uległa zwiększeniu o 1 151 osób w porównaniu ze stanem w dniu 31.12.2009r. Należy wziąć pod uwagę, że powyższe zestawienie nie obejmuje danych dotyczących osób pracujących w firmach umiejscowionych na terenie powiatu, a zatrudniających mniej niż 9 pracowników, podczas gdy właśnie najwięcej tych podmiotów funkcjonuje w powiecie.

Gminy powiatu mają charakter typowo rolniczy, na jego terenie prowadzona jest jednak różnorodna działalność produkcyjna, usługowa i handlowa. Największe zagłębie inwestycyjne znajduje się w Śremie. Tutaj zlokalizowany jest Śremski Park Inwestycyjny – Obszar Wschodni włączony do podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (WSSE). W gminie Śrem działają firmy z kapitałem polskim i zagranicznym. W rejestrze REGON w końcu grudnia 2011 roku ujęte były 5 694 podmioty gospodarcze (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) zlokalizowane w powiecie śremskim. Przeważały wśród nich jednostki handlowe, a także budowlane, obsługi nieruchomości i firm oraz przemysłowe.¹ Spośród wszystkich podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu, 5 526 działało w sektorze prywatnym, a 168 w sektorze publicznym.

Wykres 1 Struktura podmiotów gospodarczych w końcu grudnia 2011 roku z uwzględnieniem sektora własności



Źródło: Dane z GUS. Opracowanie własne.

¹ Materiały GUS

Strukturę podmiotów działających na terenie powiatu przedstawia poniższe zestawienie.

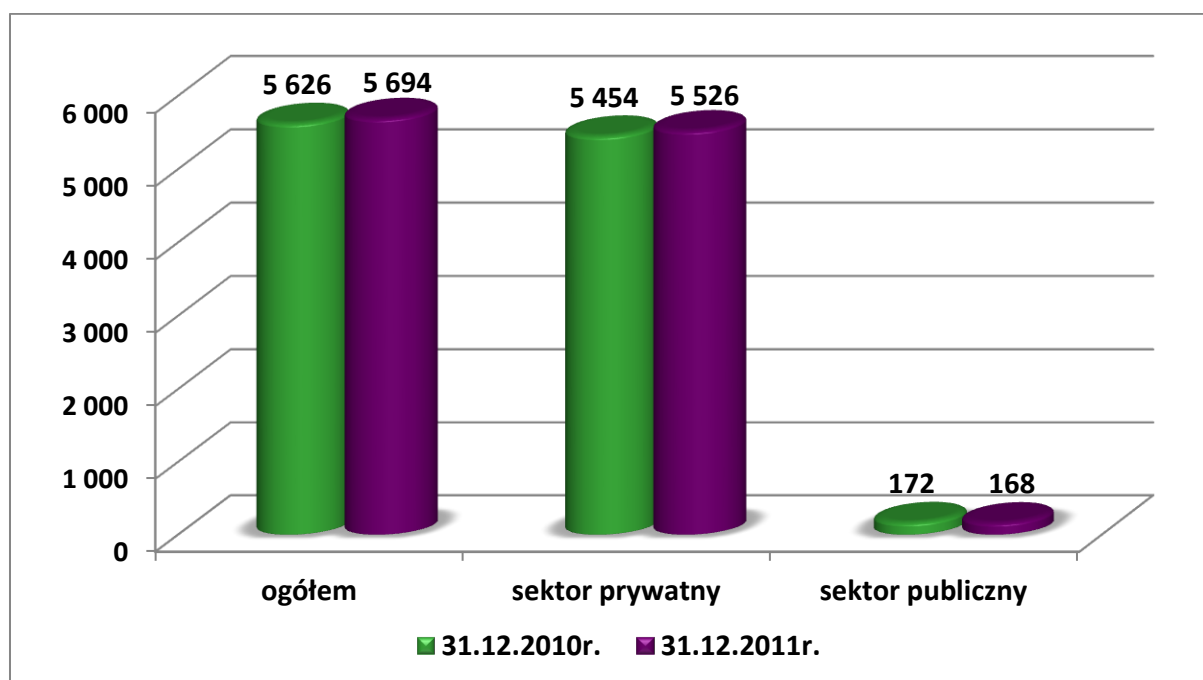
Tabela 3 Liczba podmiotów działających na terenie powiatu śremskiego

Wielkość zatrudnienia	Liczba podmiotów w powiecie śremskim* (stan w dniu 31.12.2011r.)	
	Sektor prywatny	Sektor publiczny
powyżej 50 osób	49	24
10-50 osób	195	48
do 9 osób	5 282	96
RAZEM	5 526	168
	5 694	

Źródło: Dane z GUS.

*Liczba podmiotów w powiecie łącznie z gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie wyniosła 7 643

Wykres 2 Podmioty działające na terenie powiatu śremskiego według stanu w dniu 31.12.2010r. i 31.12.2011r.



Źródło: Tabela 3, dane z GUS.

Z przedstawionych danych wynika, że według stanu w dniu 31.12.2011 roku zwiększyła się liczba podmiotów działających na terenie powiatu śremskiego w porównaniu z końcem grudnia 2010 roku. Wzrost ten odnotowano na poziomie 68 podmiotów.

W bieżącym roku firma Polish Assembly Centre Sp. z o.o. (działająca w ramach WSSE) zakończy realizację inwestycji związanej z budową hali produkcyjnej o powierzchni 6 tys. m² wraz z pomieszczeniami biurowymi i socjalnymi. Pozwoli to na uruchomienie produkcji szerokiego asortymentu dekoracji okiennych, a co za tym idzie stworzenie około 100 nowych miejsc pracy. Gmina Śrem powiększyła ponadto o dwie nieruchomości obszar Podstrefy Śrem Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest-Park”. Rozszerzenie podstrefy o kolejne tereny ma na celu zachęcenie potencjalnych inwestorów do lokowania w Śremie nowych przedsięwzięć, a co za tym idzie – zwiększenie zatrudnienia.

2. POZIOM I ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

2.1 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE ŚREMSKIM NA TLE WIELKOPOLSKI I KRAJU

Powiat Śremski zaliczany jest do obszarów o stosunkowo niskiej stopie bezrobocia. W końcu grudnia 2011 roku znajdował się na piątej pozycji wśród powiatów wielkopolskich, jeżeli chodzi o jej wielkość. Kształtowała się ona na poziomie 8,2% i była niższa niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz w kraju, które wynosiły odpowiednio 9,2% i 12,5%.

Poniżej przedstawiono poziom stopy bezrobocia rejestrowanego w powiecie śremskim na tle Wielkopolski oraz kraju według stanu w końcu grudnia 2011 roku, jak również w okresie od stycznia do grudnia 2011 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego.



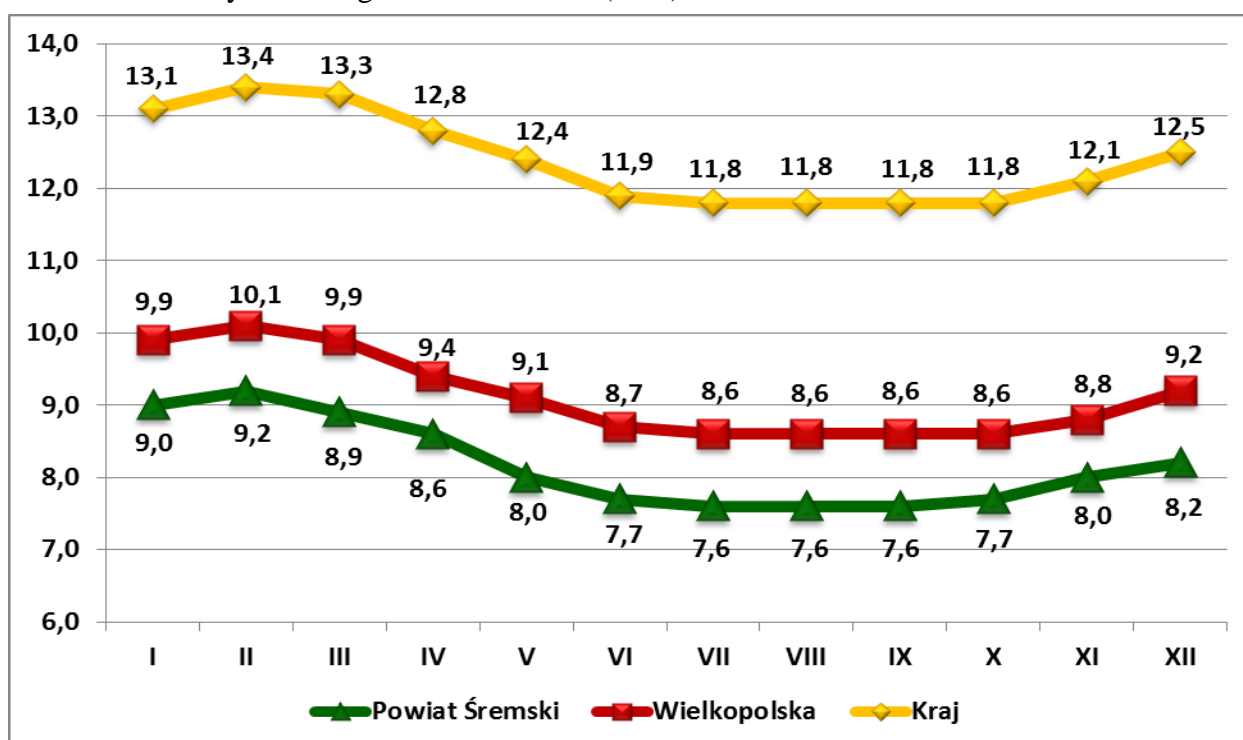
Tabela 4 Stopa bezrobocia według powiatów w końcu grudnia 2010 i 2011 roku

Lp.	Powiaty	Stopa bezrobocia w % stan w dniu 31.12.2010r.	Stopa bezrobocia w % stan w dniu 31.12.2011r.	Wzrost/spadek (w %)
1	2	3	4	5
1.	Chodzieski	15,2	15,7	0,5
2.	Czarnkowsko - Trzcianecki	15,0	14,7	-0,3
3.	Gnieźnieński	12,7	13,3	0,6
4.	Gostyński	12,5	12,4	-0,1
5.	Grodziski	8,1	9,1	1,0
6.	Jarociński	15,2	12,8	-2,4
7.	Kaliski	8,5	8,5	0,0
8.	Kępiński	5,6	6,4	0,8
9.	Kolski	14,4	15,1	0,7
10.	Koniński	18,1	17,7	-0,4
11.	Kościański	9,0	8,7	-0,3
12.	Krotoszyński	10,5	10,4	-0,1
13.	Leszczyński	9,4	8,9	-0,5
14.	Międzychodzki	8,7	8,7	0,0
15.	Nowotomyski	6,4	6,6	0,2
16.	Obornicki	10,3	10,6	0,3
17.	Ostrowski	11,8	10,5	-1,3
18.	Ostrzeszowski	9,7	10,6	0,9
19.	Pilski	11,0	11,7	0,7
20.	Pleszewski	13,1	12,6	-0,5
21.	Poznański	3,5	3,7	0,2
22.	Rawicki	11,7	10,8	-0,9
23.	Słupecki	16,4	16,6	0,2
24.	Szamotulski	11,3	10,9	-0,4
25.	Średzki	13,9	13,5	-0,4
26.	Śremski	8,5	8,2	-0,3
27.	Turecki	11,9	11,4	-0,5
28.	Wągrowiecki	18,7	19,9	1,2
29.	Wolsztyński	6,4	6,1	-0,3
30.	Wrzesiński	13,6	13,7	0,1
31.	Złotowski	18,8	18,7	-0,1
Województwo		9,2	9,2	0,0
Kraj		12,4	12,5	0,1

Źródło: Dane z GUS.

Analizując przedstawione dane, zauważyć można, iż w 16 powiatach województwa wielkopolskiego, według stanu w końcu grudnia 2011 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2010 roku, nastąpił spadek poziomu bezrobocia. Największy spadek odnotowano w powiecie jarocińskim - o 2,4 punktu procentowego. Największy wzrost stopy bezrobocia nastąpił natomiast w powiecie wągrowieckim - o 1,2 punktu procentowego. W dwóch powiatach województwa (kaliskim oraz międzychodzkiem) utrzymał się ten sam poziom stopy bezrobocia.

Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, województwie i powiecie śremskim w okresie od stycznia do grudnia 2011 roku (w %)



Źródło: Dane z GUS. Opracowanie własne.

W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku stopa bezrobocia w powiecie śremskim uległa zmniejszeniu z poziomu 9,0% w styczniu, do poziomu 8,2% w grudniu. Najniższy poziom zaobserwowano w miesiącach lipiec, sierpień i wrzesień. Od miesiąca października poziom stopy bezrobocia wzrastał. Powyższa sytuacja związana była z sezonowością bezrobocia spowodowaną okresową zmiennością warunków klimatycznych i cykliw produkcji. Ze względu na natężenie określonych prac, liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych zmniejszała się latem, a rosła zimą. Dotyczyło to takich dziedzin gospodarki, jak budownictwo czy rolnictwo. W/w zjawisko jest tendencją ogólnokrajową i ma charakter cykliczny.

2.2 POZIOM ZAREJESTROWANYCH OSÓB BEZROBOTNYCH

W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku zaobserwowano, że liczba osób bezrobotnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Śreмі zmniejszyła się z poziomu 2 125 osób w końcu stycznia do 1 927 zarejestrowanych według stanu w dniu 31.12.2011r.

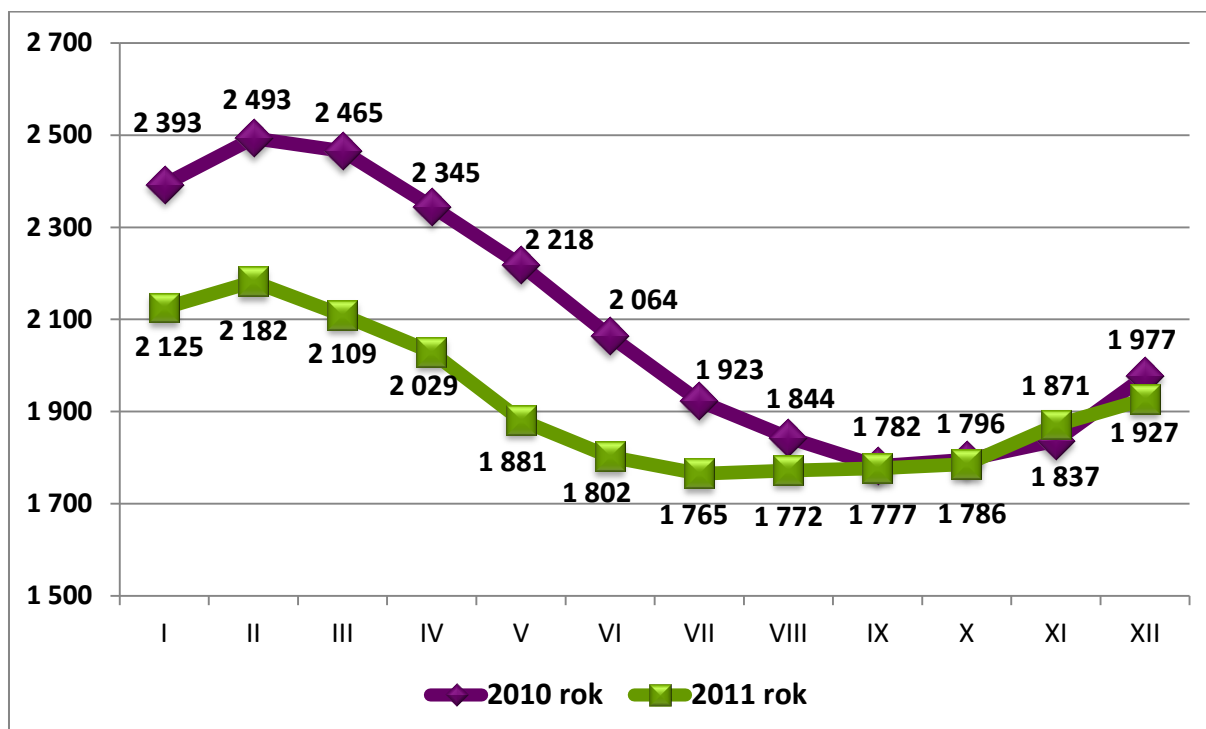
Tabela 5 Poziom i zmiany w poziomie bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2010 i 2011 roku

Miesiąc	Liczba bezrobotnych, stan w końcu miesiąca		Wzrost/spadek (w liczbie osób)	Wzrost/spadek (w%)
	2010 roku	2011 roku		
Styczeń	2 393	2 125	↓ 268	-11,2
Luty	2 493	2 182	↓ 311	-12,5
Marzec	2 465	2 109	↓ 356	-14,4
Kwiecień	2 345	2 029	↓ 316	-13,5
Maj	2 218	1 881	↓ 337	-15,2
Czerwiec	2 064	1 802	↓ 262	-12,7
Lipiec	1 923	1 765	↓ 158	-8,2
Sierpień	1 844	1 772	↓ 72	-3,9
Wrzesień	1 782	1 777	↓ 5	-0,3
Październik	1 796	1 786	↓ 10	-0,6
Listopad	1 837	1 871	↑ 34	1,9
Grudzień	1 977	1 927	↓ 50	-2,5

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w 2011 roku odnotowano w miesiącu lutym, ich liczba wyniosła 2 182 osoby. Następnie liczba ta ulegała sukcesywnemu spadkowi. Wzrost zaczęto odnotowywać dopiero w miesiącach jesienno-zimowych. W końcu września 2011 roku zarejestrowanych było 1 777 osób bezrobotnych, natomiast według stanu w końcu grudnia liczba ta zwiększyła się o 150 osób do poziomu 1 927 bezrobotnych.

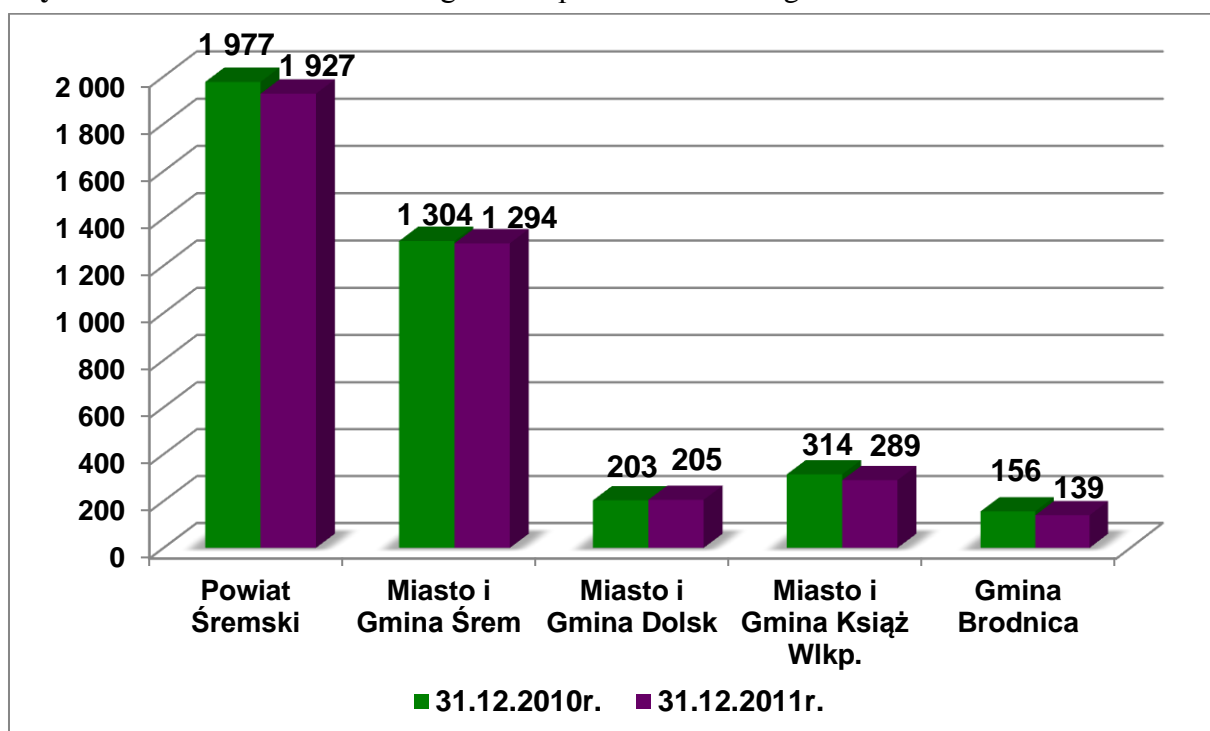
Wykres 4 Zmiany w poziomie bezrobocia od stycznia do grudnia 2010 i 2011 roku



Źródło: Tabela 5.

Na wykresie 5 przedstawiono poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu w końcu grudnia 2010 i 2011 roku.

Wykres 5 Poziom bezrobocia w gminach powiatu śremskiego w końcu 2010 i 2011 roku



Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

Porównując liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych według stanu w dniu 31.12.2011r. z analogicznym okresem 2010 roku odnotowano zmniejszenie poziomu zarejestrowanych w Gminie Śrem, Książ Wlkp. oraz w Gminie Brodnica. Niewielki wzrost (o 2 osoby) wystąpił natomiast w Gminie Dolsk.

2.3 RUCH BEZROBOTNYCH

Rejestracja osób bezrobotnych

W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śreмі 3 234 osoby. W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba ta spadła o 1 332 osoby, tj. 29,2%.

Najwięcej spośród rejestrujących się stanowiły osoby poprzednio pracujące, głównie osoby po zakończeniu wykonywania krótkotrwałej lub sezonowej pracy. W 2010 roku stanowiły one 81,6% ogółu rejestrujących się, natomiast w roku 2011 odsetek ten wyniósł 84,5%.

Tabela 6 Rejestracja osób bezrobotnych w okresie od stycznia do grudnia 2010 i 2011 roku

Bezrobotni zarejestrowani		01.01.2010r. - 31.12.2010r.	01.01.2011r. - 31.12.2011r.	Wzrost/spadek (w %)
Ogółem		4 566	3 234	-29,2
z tego:	poprzednio pracujące	3 726	2 733	-26,7
	z tego: zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	278	199	-28,4
	dotychczas niepracujące	840	501	-40,4
	niepełnosprawni	177	192	8,5
	zamieszkali na wsi	1 885	1 254	-33,5
	zarejestrowani po raz pierwszy	1 719	1 188	-30,9
	zarejestrowani po raz kolejny	2 847	2 046	-28,1
	z prawem do zasiłku	1 161	974	-16,1

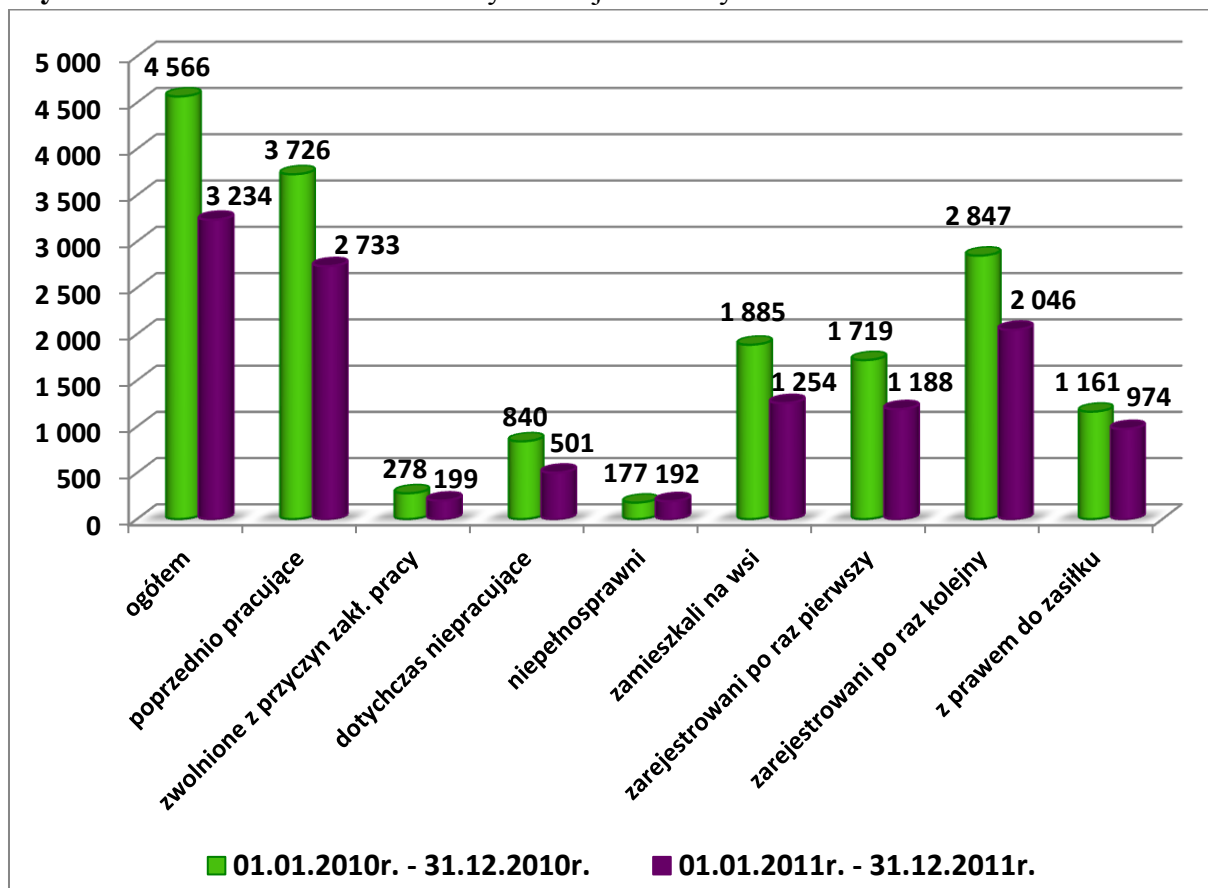
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

Z przedstawionych danych wynika, że największy spadek wśród osób rejestrujących się odnotowano w grupie osób dotychczas niepracujących. W dużym stopniu zmniejszyła się również liczba osób zamieszkałych na wsi oraz zarejestrowanych po raz pierwszy. Zmniejszenie liczby rejestrujących się bezrobotnych odnotowano również wśród osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy, tj. o 28,4%. W analizowanym okresie z oddziałów firm znajdujących się na terenie powiatu śremskiego dokonano zwolnień tylko

9 pracowników w ramach tzw. zwolnień grupowych. Powyższy fakt świadczy o stabilizacji stanu zatrudnienia w firmach.

Wzrost liczby rejestrujących się odnotowano natomiast wśród osób niepełnosprawnych.

Wykres 6 Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Śremie



Źródło: Tabela 6.

Wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych

Porównując okres od stycznia do grudnia 2011 roku z analogicznym okresem roku ubiegłego nastąpił spadek liczby osób wyłączonych z ewidencji (o 1 401 osób). W analizowanych latach najczęściej wyłączeń nastąpiło z powodu podjęcia pracy zarówno z inicjatywy zarejestrowanych osób jak i w wyniku działań Urzędu. W 2010 roku odsetek ten stanowił około 49% ogółu osób wyłączonych z rejestru bezrobotnych, natomiast w 2011 roku niemalże 58%.

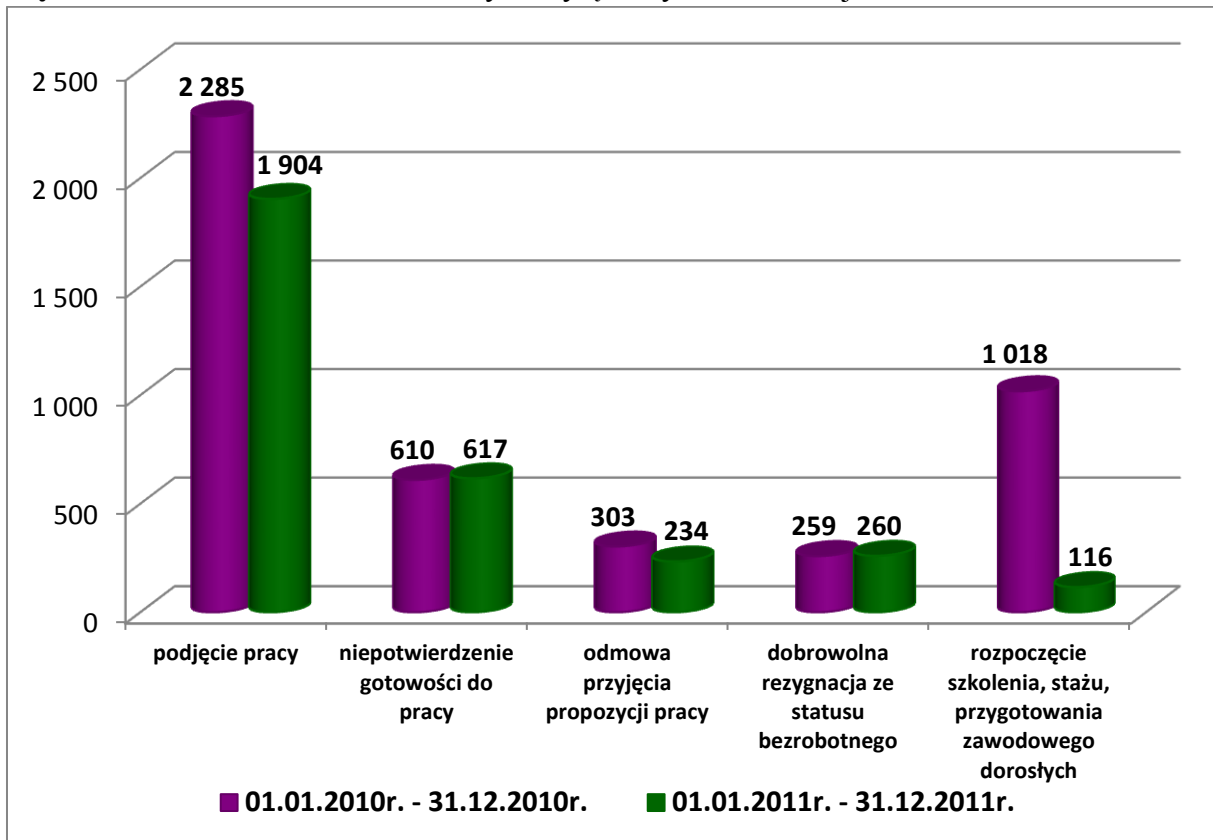
W analizowanym okresie odnotowano natomiast znaczny bo o ponad 88% spadek wśród osób bezrobotnych wyłączonych w wyniku objęcia ich aktywnymi formami aktywizacji zawodowej (m.in. szkoleniami, stażami, dotacją na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej). Taki stan rzeczy spowodowany był ograniczonymi środkami Funduszu Pracy będącymi w dyspozycji Urzędu.

Tabela 7 Osoby wyłączone z rejestru osób bezrobotnych w 2010 i 2011 roku

Wyszczególnienie		01.01.2010r. - 31.12.2010r.	01.01.2011r. - 31.12.2011r.	Wzrost/spadek (w %)	
Ogółem		4 685	3 284	-30,0	
z tego:	z powodu podjęcia pracy	2 285	1 904	-16,7	
	z tego:	niesubsydiowanej	1 988	1 801	-9,4
		prac interwencyjnych	14	21	50,0
		robot publicznych	22	21	-4,5
		podjęcia działalności gospodarczej	163	29	-82,2
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	97	43	-55,7
	rozpoczęcia szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych	1 018	116	-88,6	
	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	60	0	-	
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	610	617	1,1	
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	259	260	0,4	
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	303	234	-22,8	

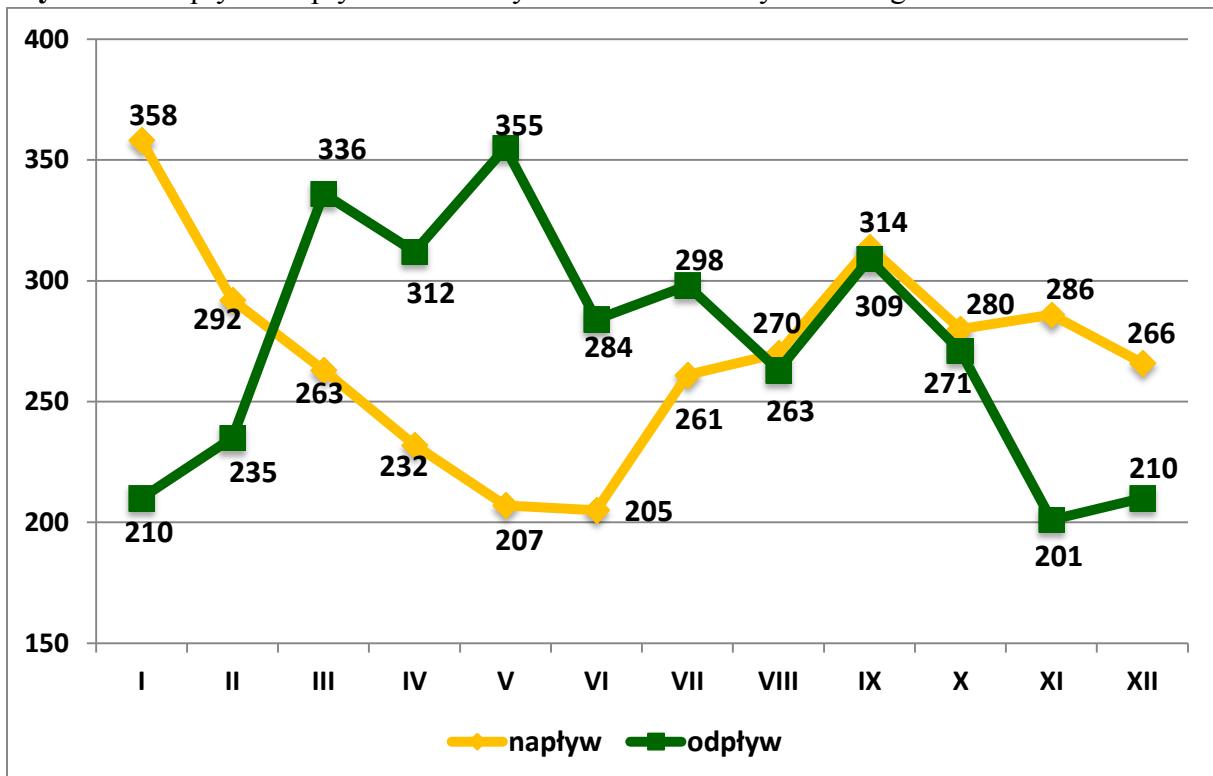
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

Wykres 7 Struktura osób bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP w Śremie



Źródło: Tabela 7.

Wykres 8 Napływ i odpływ bezrobotnych w okresie od stycznia do grudnia 2011 roku



Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne

3. STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH OSÓB BEZROBOTNYCH

Tabela 8 Struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych według stanu w końcu grudnia 2010 i 2011 roku

Wyszczególnienie		Stan w dniu		Wzrost/spadek (w liczbie osób)	Wzrost/spadek (w %)
		31.12.2010r.	31.12.2011r.		
Liczba bezrobotnych ogółem		1 977	1 927	-50	-2,5
z tego	kobiety	1 096	1 137	41	3,7
	z prawem do zasiłku	418	427	9	2,2
	zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	146	140	-6	-4,1
	dotychczas niepracujący	281	251	-30	-10,7
	poprzednio pracujący	1 696	1 676	-20	-1,2
	zamieszkali na wsi	846	810	-36	-4,3

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne

Największą grupę osób figurujących w ewidencji Urzędu stanowili bezrobotni poprzednio pracujący. Ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w końcu 2011 roku kształtował się na poziomie 87%, czyli 1 676 osób. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przeważały kobiety (według stanu w końcu 2011 roku ich odsetek w ogóle zarejestrowanych wynosił 59%).

3.1 OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Tabela 9 Osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy²

Wyszczególnienie	Stan w dniu		Wzrost/spadek (w liczbie osób)	Wzrost/spadek (w %)
	31.12.2010r.	31.12.2011r.		
Liczba bezrobotnych ogółem	1 977	1 927	-50	-2,5
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z ogółem)				
do 25 roku życia	567	543	-24	-4,2
długotrwale bezrobotne	604	664	60	9,9
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	130	147	17	13,1
powyżej 50 roku życia	418	385	-33	-7,9
bez kwalifikacji zawodowych	464	563	99	21,3
bez doświadczenia zawodowego	392	359	-33	-8,4
bez wykształcenia średniego	1 167	1 126	-41	-3,5
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	147	144	-3	-2,0
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	28	24	-4	-14,3
niepełnosprawni	104	130	26	25,0

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

² art. 49 ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wśród osób bezrobotnych wyróżnia grupy najbardziej narażone na długotrwałe bezrobocie i wykluczenie społeczne określając je mianem „znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. Dla nich to przewidziano możliwość podejmowania dodatkowych działań aktywizacyjnych.

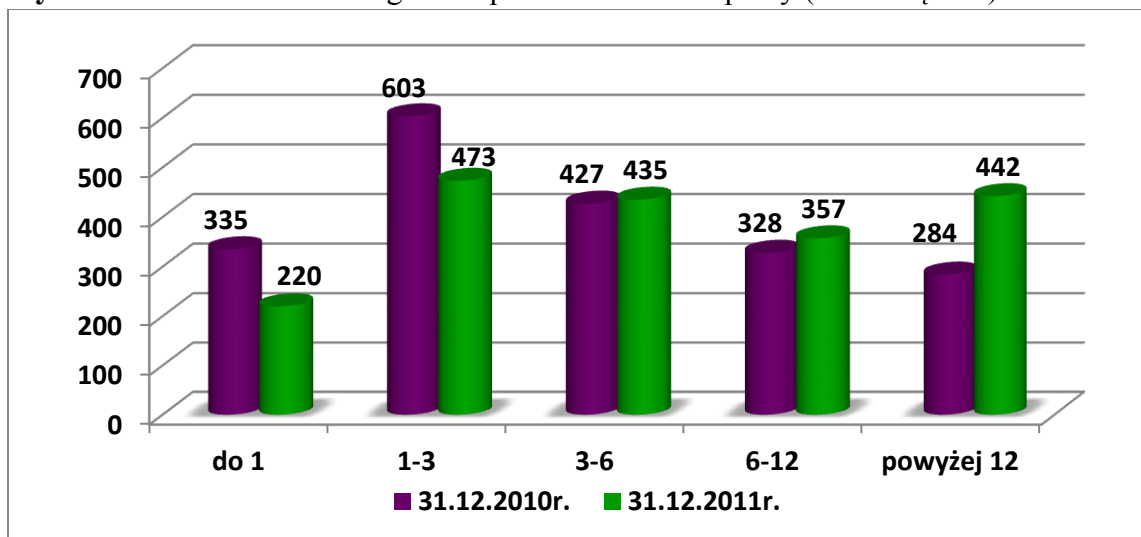
Wśród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu 2011 roku:

1. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym (bez wykształcenia średniego). Ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych kształtował się w końcu grudnia 2011 roku na poziomie 1 126 osób, tj. 58,4% ogółu. Osoby te charakteryzowały się brakiem jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych, posiadaniem kwalifikacji zdezaktualizowanych lub takich, na które aktualnie nie występuje zapotrzebowanie na rynku pracy.
2. Drugą pod względem liczebności grupą byli długotrwałe bezrobotni. Według stanu w dniu 31 grudnia 2011 roku stanowili oni 34,5% ogółu, czyli 664 osoby. Grupa ta charakteryzowała się niskim poziomem wykształcenia, brakiem kwalifikacji zawodowych oraz bierną aktywnością zawodową w poszukiwaniu zatrudnienia.
3. Osoby młode, do 25 roku życia, w końcu grudnia ubiegłego roku stanowiły 28,2% ogółu zarejestrowanych. Ich liczba w końcu 2011 roku kształtowała się na poziomie 543 osób.
4. Zarejestrowanych było 385 osób powyżej 50 roku życia, co stanowiło 20% ogółu zarejestrowanych.
5. Do najmniej licznych grup osób zarejestrowanych należały osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (7,5% ogółu zarejestrowanych), osoby niepełnosprawne (6,7% ogółu zarejestrowanych) oraz osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (1,2% ogółu bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu).

Porównując powyższe dane z końcem 2010 roku największy wzrost odnotowano wśród osób bez kwalifikacji zawodowych (o 21,3 %) oraz wśród osób długotrwałe bezrobotnych (o 9,9 %).

3.2 BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Wykres 9 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)

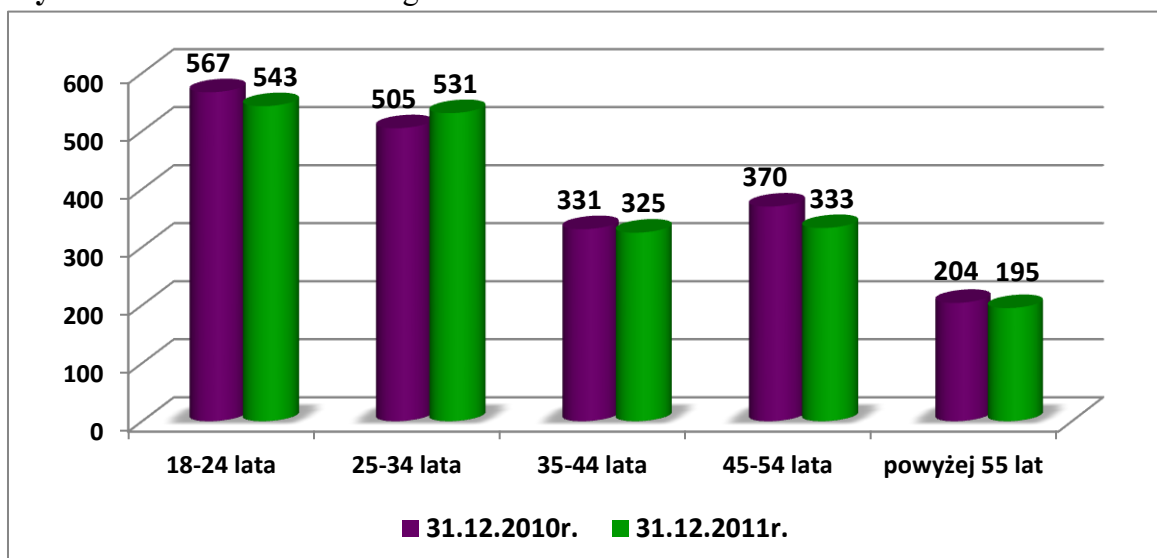


Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

Według stanu w końcu grudnia 2011 roku odnotowano spadek liczby osób pozostających bez zatrudnienia przez okres do 1 miesiąca (o 34,3%) oraz przez okres od 1 do 3 miesięcy (o 21,6%). Porównując strukturę osób bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu według stanu w dniu 31 grudnia 2011 roku z analogicznym okresem roku poprzedniego największy wzrost odnotowano wśród osób pozostających bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy.

3.3 BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Wykres 10 Bezrobotni według wieku

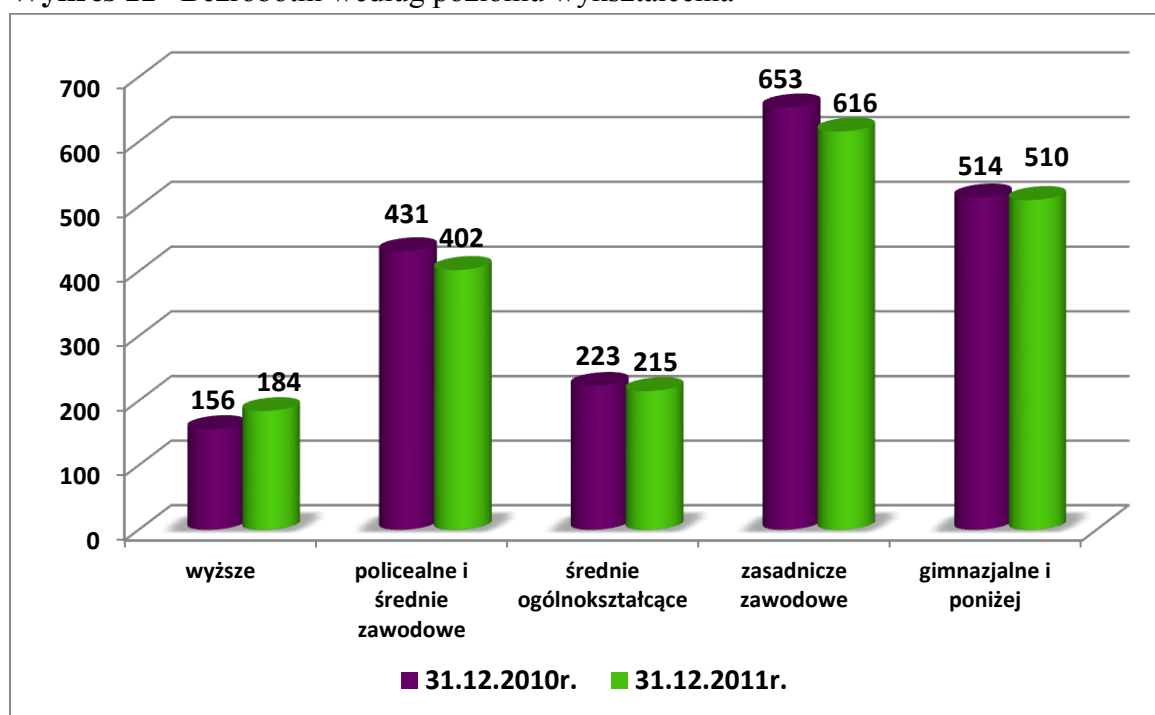


Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

Zarówno w końcu 2010 i 2011 roku największą grupę wśród zarejestrowanych stanowiły osoby młode do 25 roku życia. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu kształtował się na poziomie ponad 28%. Ludzie młodzi charakteryzują się przede wszystkim brakiem doświadczenia zawodowego oraz brakiem kwalifikacji zawodowych. Wymienione czynniki stanowią główną barierę w zaistnieniu przez młodzież na rynku pracy.

3.4 BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Wykres 11 Bezrobotni według poziomu wykształcenia

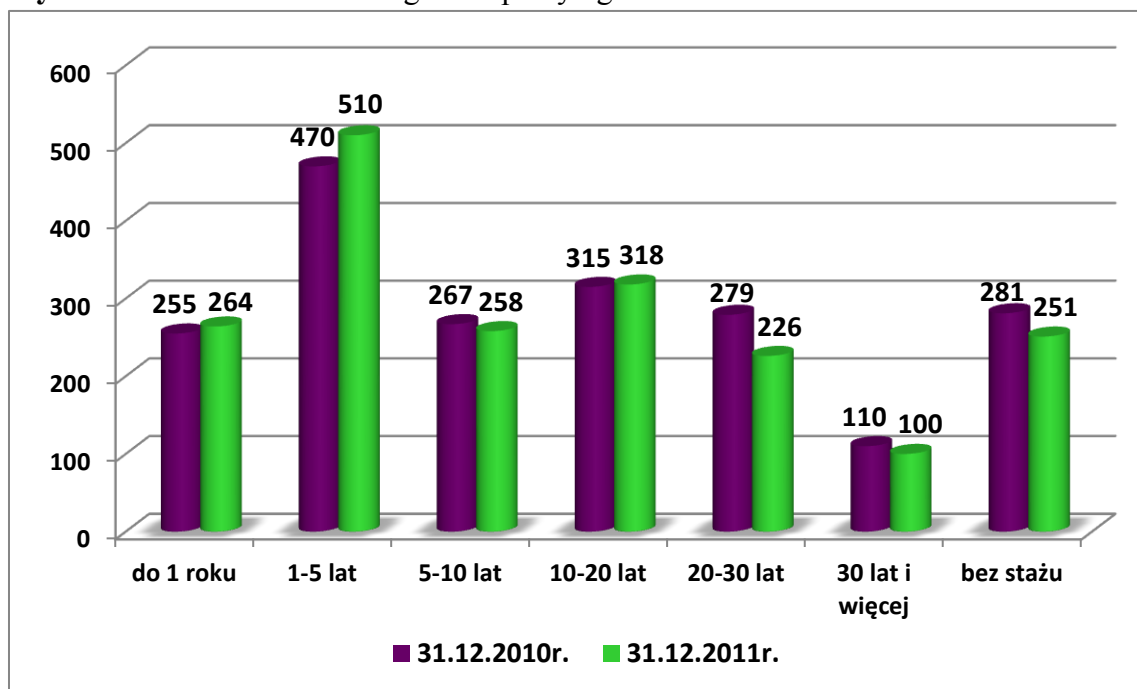


Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

W strukturze bezrobotnych przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, stanowiące grupę 616 osób w końcu 2011 roku (32% ogółu) oraz osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (26,4% ogółu). Widoczny wzrost odnotowano natomiast wśród osób z wykształceniem wyższym. W końcu ubiegłego roku ich odsetek w ogóle zarejestrowanych wzrósł o 1,6% z poziomu 7,9% do 9,5% osób. Mimo, iż ta grupa osób stanowi najmniej liczną kategorię bezrobotnych, ich liczba i udział procentowy zwiększył się najbardziej. Wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym spowodowany był przede wszystkim większą liczbą osób kończących studia, dla których nie było wystarczającej liczby ofert pracy.

3.5 BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

Wykres 12 Bezrobotni według stażu pracy ogółem



Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

W końcu 2011 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby, których staż pracy wynosił 1-5 lat (26,5% ogółu zarejestrowanych). Podobnie sytuacja kształtowała się w końcu roku 2010. Najmniejszy odsetek w ogóle zarejestrowanych (rzędu około 5%) w analizowanych okresach stanowiły natomiast osoby z długim stażem pracy (powyżej 30-letnim).

3.6 BEZROBOTNI WEDŁUG POSIADANEGO ZAWODU

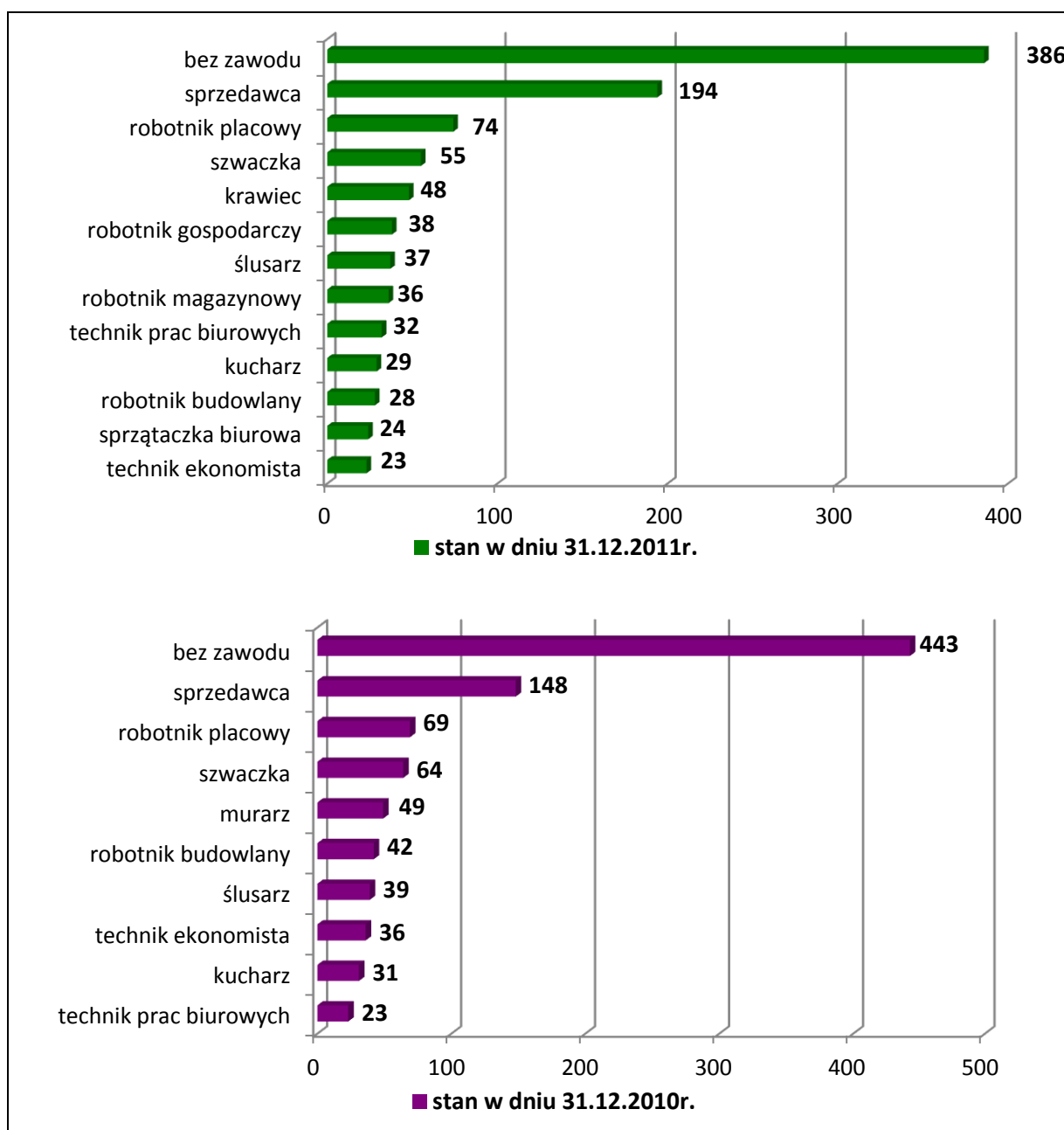
Według stanu w końcu 2010 i 2011 roku³, osoby nie posiadające zawodu stanowiły najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych. Ich liczba kształtowała się odpowiednio na poziomie 443 osób (22,4% ogółu zarejestrowanych) oraz 386 osób (20 % ogółu zarejestrowanych).

Biorąc pod uwagę zawód posiadany przez osoby bezrobotne figurujące w ewidencji Urzędu według stanu w dniu 31.12.2010r., kolejne najliczniejsze grupy stanowili: **sprzedawcy (148 osób), robotnicy placowi (69 osób), szwaczki (64 osoby), murarze (49 osób), robotnicy budowlani (42 osoby), ślusarze (39 osób), technicy ekonomiści (36 osób), kucharze (31 osób) i technicy prac biurowych (23 osoby).**

³ Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Według stanu w końcu 2011 roku zarejestrowanych było natomiast: **194 sprzedawców, 74 robotników placowych, 55 szwaczek, 48 krawców, 38 robotników gospodarczych, 37 ślusarzy, 36 robotników magazynowych, 32 techników prac biurowych, 29 kucharzy, 28 robotników budowlanych, 24 sprzątaczkę biurową i 23 techników ekonomistów.**

Wykres 13 Bezrobotni według najliczniej reprezentowanych zawodów i specjalności



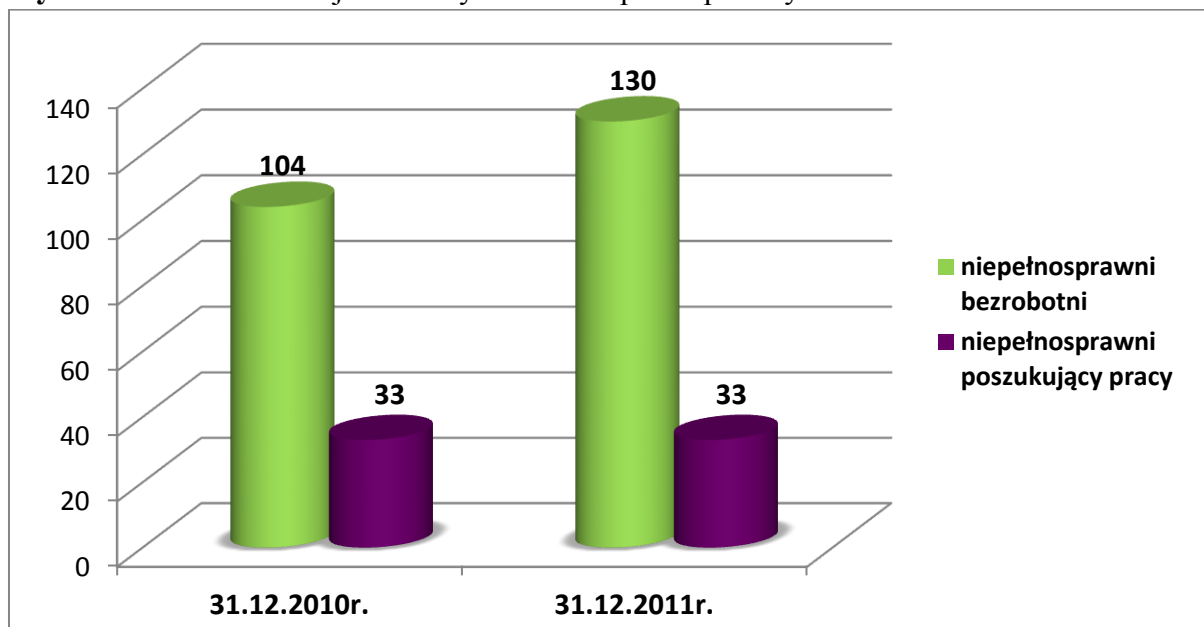
Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne.

3.7 BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Według stanu w dniu 31 grudnia 2011 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Śreмі figurowały 163 osoby posiadające określony stopień niepełnosprawności (bezrobotne oraz poszukujące pracy). Stanowiły one 8,2% ogółu zarejestrowanych. Z aktywizacji zawodowej zaproponowanej przez Urząd skorzystały 23 osoby niepełnosprawne.

W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, sytuację osób niepełnosprawnych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14 Poziom zarejestrowanych osób niepełnosprawnych

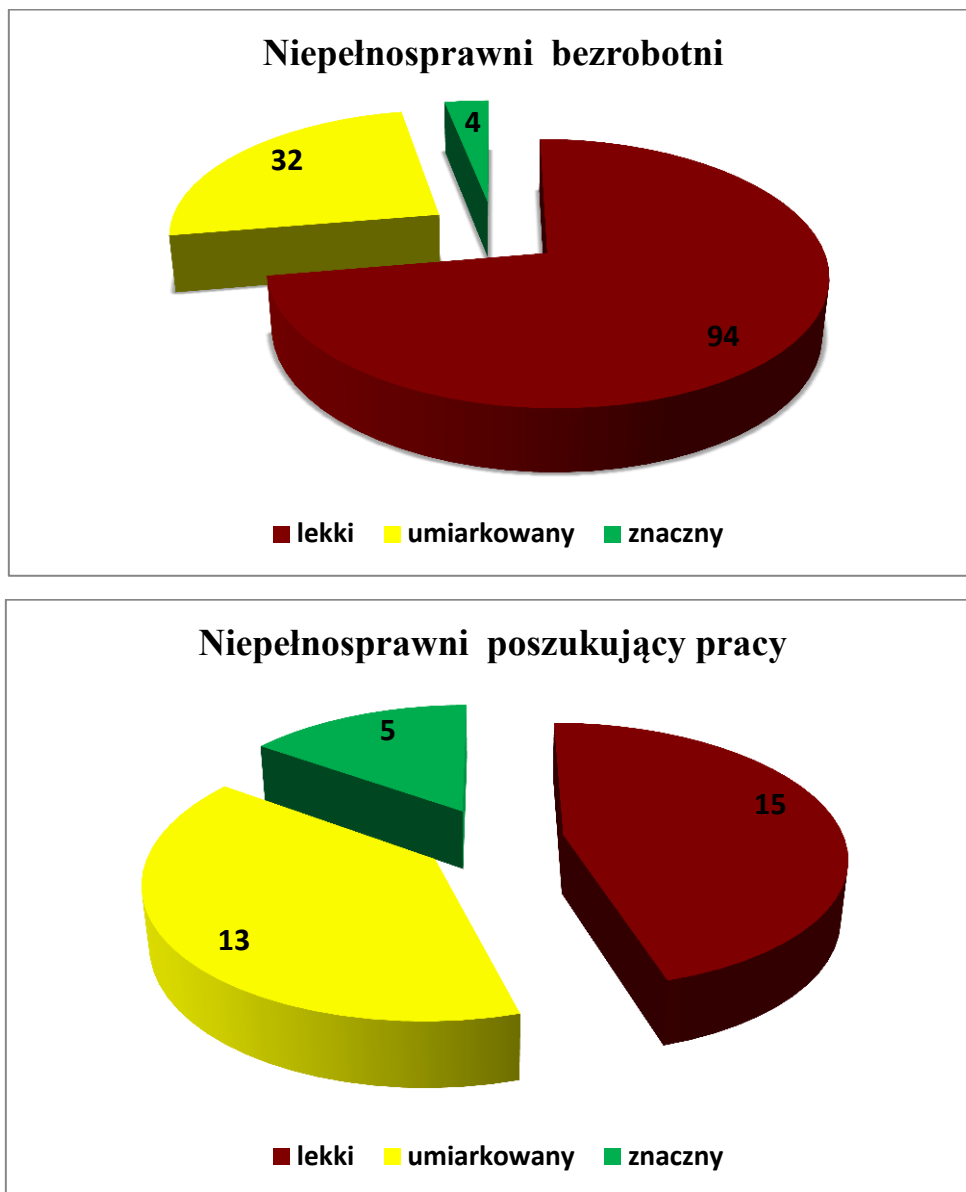


Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

Trudności w znalezieniu zatrudnienia przez niepełnosprawne osoby bezrobotne i poszukujące pracy wynikają przede wszystkim z faktu posiadanego stopnia niepełnosprawności, ale również z rodzaju schorzeń stanowiących ograniczenie w wykonywaniu niektórych rodzajów czynności. Pracodawcy nie zawsze są bowiem skłonni ponosić dodatkowe koszty związane z dostosowaniem stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

Strukturę osób niepełnosprawnych z podziałem na orzeczony stopień niepełnosprawności przedstawiono na wykresach.

Wykres 15 Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w PUP według stanu w dniu 31.12.2011r. z podziałem na stopnie niepełnosprawności



Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-07. Opracowanie własne.

Strukturę bezrobotnych osób niepełnosprawnych pod względem czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy przedstawia Tabela 10.

Tabela 10 Struktura zarejestrowanych niepełnosprawnych osób bezrobotnych

Wyszczególnienie		Stan w dniu 31.12.2010r.	Stan w dniu 31.12.2011r.	Wzrost/spadek w liczbie osób
1		2	3	4
Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych ogółem		104	130	26
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	11	9	-2
	1-3	20	27	7
	3-6	22	36	14
	6-12	21	13	-8
	12-24	16	21	5
	powyżej 24	14	24	10
Wiek	18-24 lata	13	14	1
	25-34 lata	19	21	2
	35-44 lata	16	22	6
	45-54 lata	33	45	12
	55-59 lat	20	24	4
	60-64 lata	3	4	1
Wykształcenie	wyższe	6	3	-3
	policealne i średnie zawodowe	22	24	2
	średnie ogólnokształcące	5	10	5
	zasadnicze zawodowe	39	55	16
	gimnazjalne i poniżej	32	38	6
Staż pracy ogółem	do 1 roku	12	11	-1
	1-5 lat	19	28	9
	5-10 lat	10	11	1
	10-20 lat	24	36	12
	20-30 lat	21	19	-2
	30 lat i więcej	8	14	6
	bez stażu	10	11	1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Opracowanie własne.

Z powyższych danych wynika, że w końcu 2011 roku w ewidencji osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz w wieku 45-54 lat. Podobnie struktura osób niepełnosprawnych kształtowała się według stanu w dniu 31.12.2010r.

4. ZWOLNIENIA GRUPOWE

W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku Powiatowy Urząd Pracy w Śreмі otrzymał informacje o planowanych zwolnieniach grupowych od 6 zakładów pracy, tj.:

- Poczta Polska S.A. – zgłoszono w styczniu 2011 roku,
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna – zgłoszono w maju 2011 roku,
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna – zgłoszono w maju 2011 roku,
- Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. – zgłoszono w sierpniu 2011 roku,
- Telekomunikacja Polska S.A. – zgłoszono w styczniu 2011 roku.
- PKO BANK POLSKI S.A. – zgłoszono w grudniu 2011 roku.

Spośród wymienionych powyżej, **4 zakłady dokonały** w analizowanym okresie zwolnienia **9 osób** zamieszkałych na terenie powiatu śremskiego.

5. USŁUGI RYNKU PRACY ŚWIADCZONE NA RZECZ OSÓB ZAREJESTROWANYCH

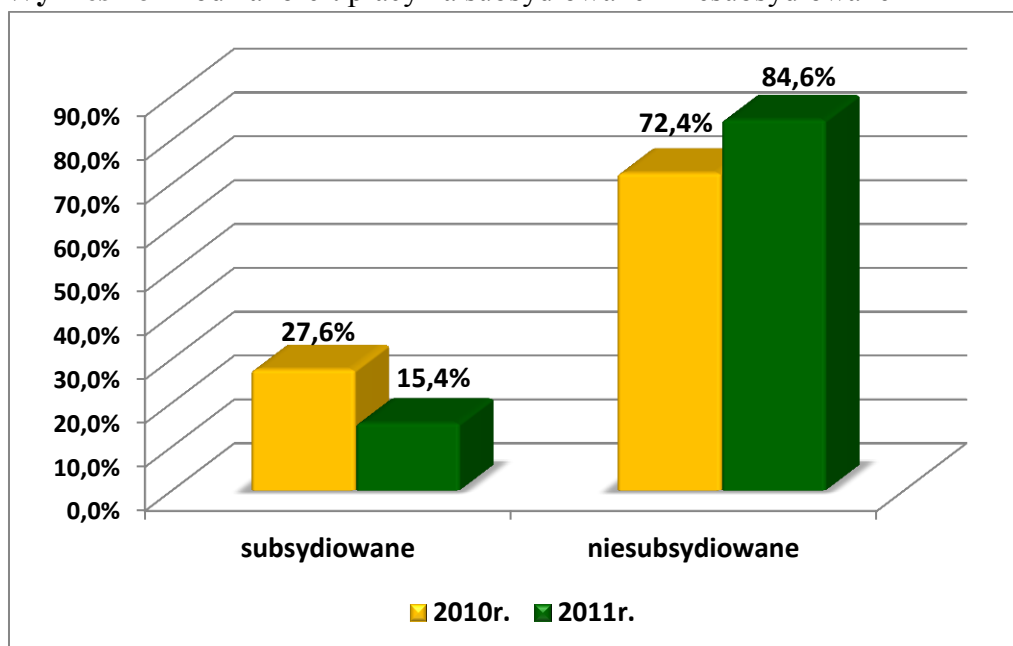
W 2011 roku realizowano usługi w ramach pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizacji szkoleń oraz w ramach usługi EURES.

5.1 POŚREDNICTWO PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Śreмі:

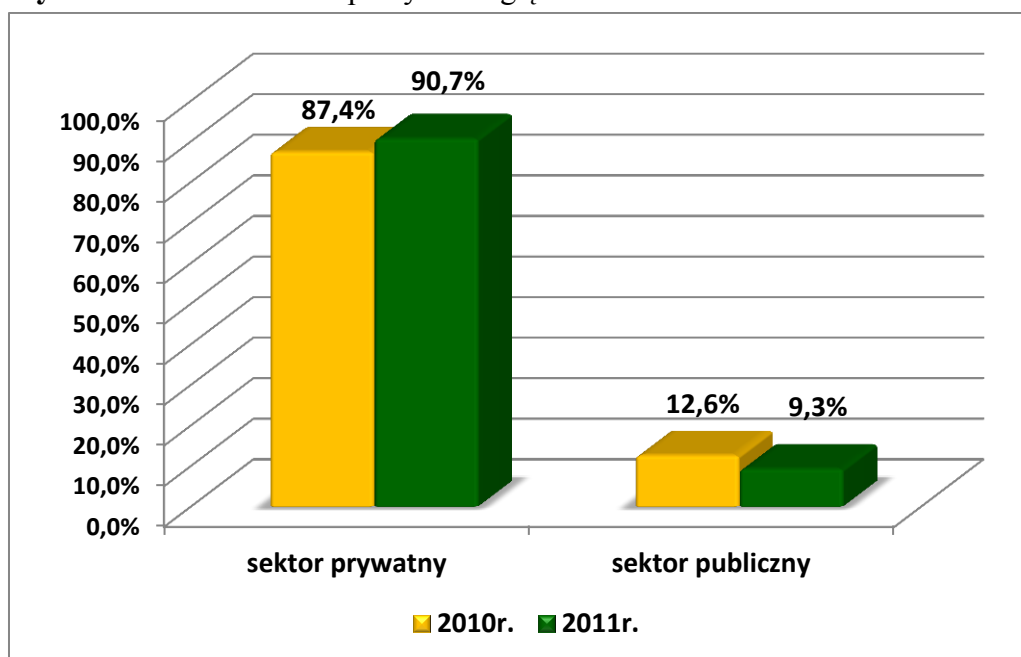
- 1) przyjmował i upowszechniał oferty pracy (w okresie od stycznia do grudnia 2011 roku złożono **891 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**; w analogicznym okresie 2010 roku przyjęto 1 563 oferty),

Wykres 16 Podział ofert pracy na subsydiowane i niesubsydiowane



Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

Wykres 17 Podział ofert pracy ze względu na sektor



Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

- 2) realizował złożone przez pracodawców oferty pracy (od stycznia do grudnia 2011 roku wydano **1 462 skierowania do pracy**),
- 3) podejmował i utrzymywał kontakt z pracodawcami (według stanu w dniu 31.12.2011r. w rejestrze tutejszego Urzędu figurowało **1 195 pracodawców**),

- 4) kierował osoby bezrobotne do udziału w stażach (w okresie od stycznia do końca grudnia 2011 roku wydano **159 skierowań**),
- 5) zorganizował targi pracy stanowiące zbiorową prezentację ofert pracy firm działających w różnych branżach (**Targi Pracy odbyły się 21.10.2011r.**),
- 6) zorganizował giełdy pracy umożliwiające pracodawcy bezpośredni kontakt z większą grupą kandydatów do pracy na zgłoszone stanowisko pracy; w roku ubiegłym zorganizowano **8 giełd pracy** łącznie na 28 stanowisk, na które zgodnie z oczekiwaniem pracodawcy zostało zaproszonych 105 osób; giełdy dotyczyły pracy na stanowiskach: pracownik ochrony, specjalista ds. zakupów w dziale produkcji, technik budowlaniec, pracownik produkcyjny stolarki okiennej, pracownik gospodarczy, szwaczka, sprzedawca, kierownik marketu oraz zastępca kierownika; efektem było podjęcie zatrudnienia przez skierowane osoby,
- 7) zarejestrował 673 oświadczenia o zamiarze powierzenia zatrudnienia cudzoziemcowi (w 2010 roku przyjęto 302 oświadczenia, co oznacza wzrost o 122,8%), które złożyła przede wszystkim firma świadcząca usługi w zakresie pakowania i ekspedycji mięsa.

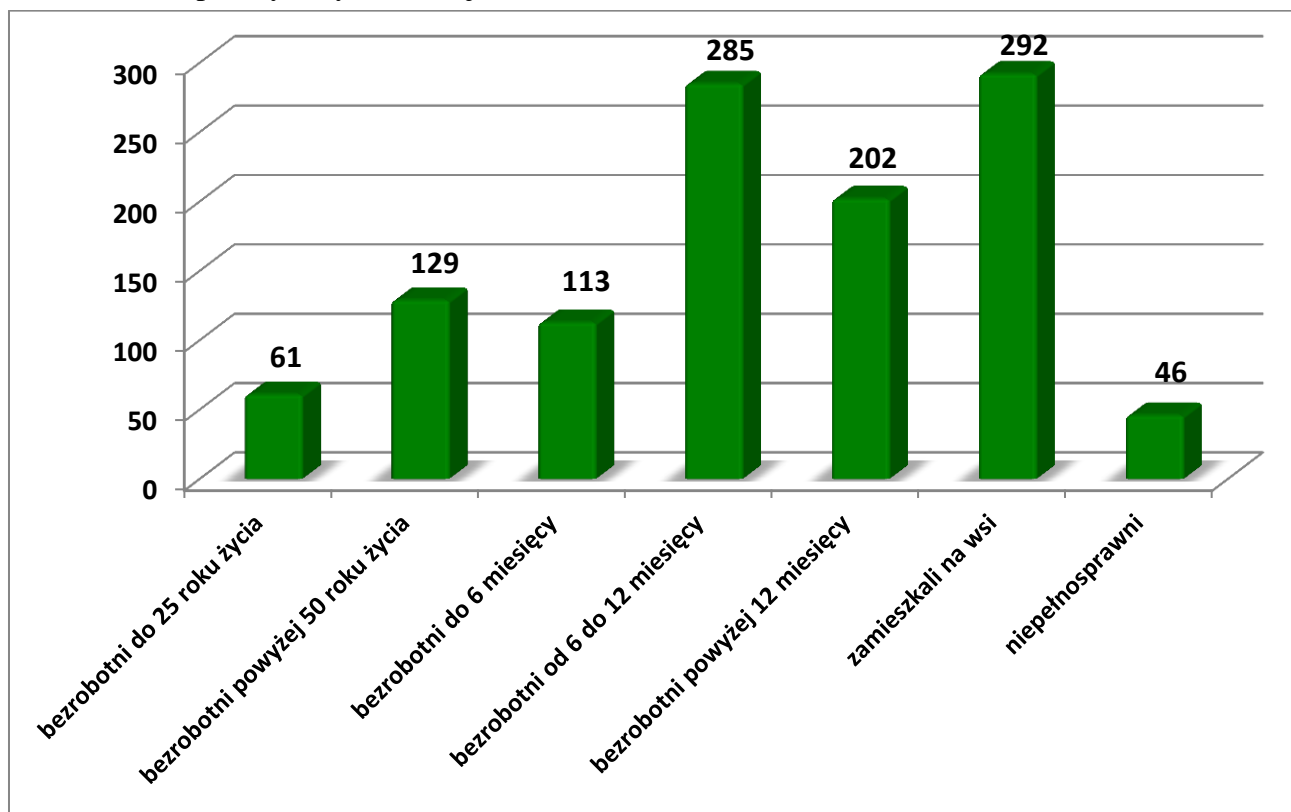
5.2 PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

W ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku podejmował następujące działania:

- 1) udzielał porad indywidualnych bezrobotnym i poszukującym pracy,
- 2) udzielał porad w formie grupowej bezrobotnym i poszukującym pracy,
- 3) udzielał informacji zawodowej grupie bezrobotnych i poszukujących pracy.

W okresie od stycznia do końca grudnia 2011 roku udzielono **625 porad indywidualnych, poradnictwem grupowym objęto 54 osoby**, natomiast **grupową informacją zawodową 12 osób**. Wśród odnotowanych wizyt w ramach poradnictwa indywidualnego, mających na celu ułatwienie wyboru zawodu, zmianę kwalifikacji lub podjęcie zatrudnienia najliczniejszą grupę stanowiły osoby zamieszkałe na wsi (46,7% ogółu) oraz bezrobotni w okresie od 6 do 12 miesięcy (32,3% ogółu).

Wykres 18 Najliczniejsze kategorie osób bezrobotnych, które odbyły wizytę w ramach porady indywidualnej



Źródło: Załącznik 4 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne

W roku minionym sporządzono także **627** Indywidualnych Planów Działania (IPD to ustalenie dla wybranych grup bezrobotnych oraz dla osób poszukujących pracy pozostających w rejestrze Urzędu przez okres co najmniej 180 dni indywidualnej ścieżki działań celem doprowadzenia do uzyskania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub podjęcia własnej działalności gospodarczej).

5.3 POMOC W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY

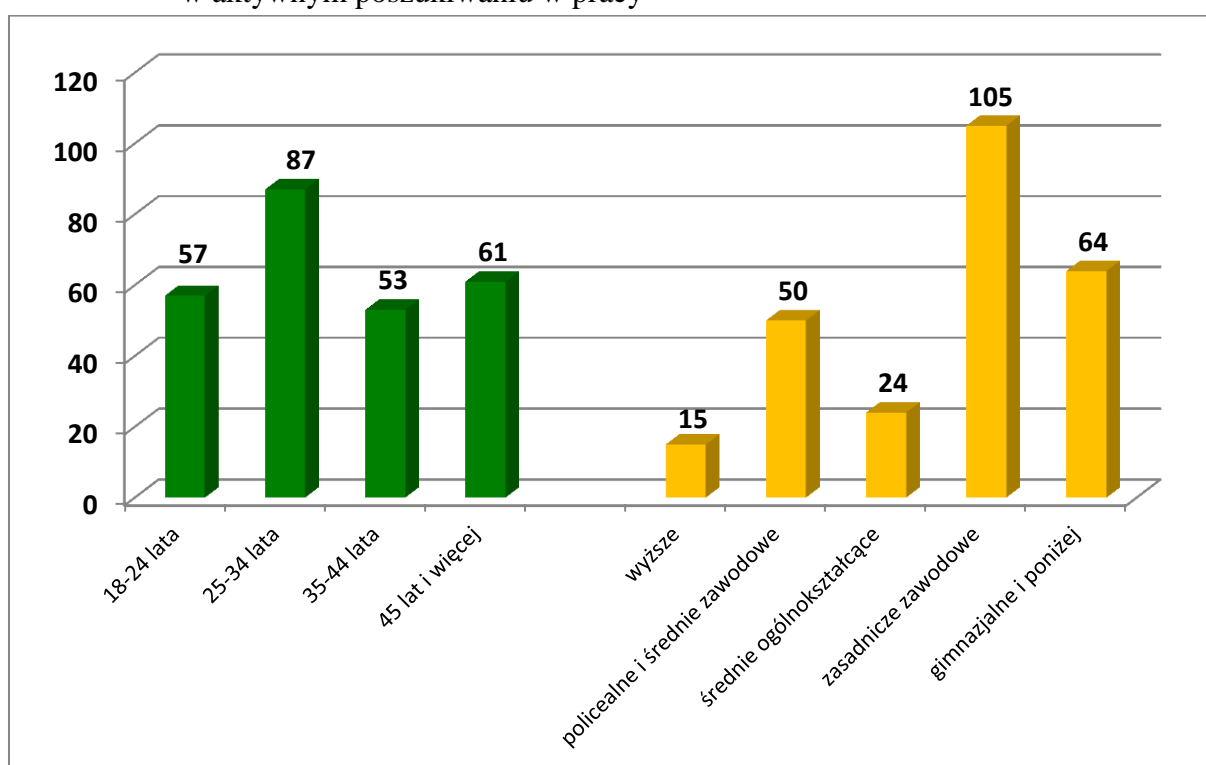
Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Śreмі w powyższym zakresie obejmowały:

- 1) realizację szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy,
- 2) realizację zajęć aktywizacyjnych.

Zadaniem Lidera Klubu Pracy była przede wszystkim pomoc polegająca na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia poprzez uczestnictwo w szkoleniach i zajęciach aktywizacyjnych oraz dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy.

W 2011 roku zorganizowanych zostało **41** jednodniowych i dwudniowych zajęć aktywizacyjnych dla **258 osób**. Tematyka zajęć obejmowała najważniejsze zagadnienia związane z poszukiwaniem pracy. Osoby biorące udział w w/w zajęciach dowiedziały się m.in. jak określać swoje mocne i słabe strony, jak napisać życiorys, podanie i list motywacyjny oraz jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. W zorganizowanych zajęciach aktywizacyjnych najliczniej uczestniczyły osoby w wieku 25-34 lata oraz posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Wykres 19 Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu w pracy



Źródło: Załącznik 4 do sprawozdania MPiPS-01. Opracowanie własne

W roku ubiegłym przeprowadzono również **1 szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy** dla 10 osób. Miało ono na celu przygotowanie uczestników do samodzielnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia oraz innej pracy zarobkowej. Było również wzbogacone o panel dotyczący autoprezentacji i prezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej. W powyższym szkoleniu udział wzięły osoby, które: nie posiadały doświadczenia w poszukiwaniu pracy, utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu, chciały powrócić na rynek pracy po długotrwałym okresie braku aktywności zawodowej, gotowe do zmiany swojej sytuacji zawodowej.

5.4 ORGANIZACJA SZKOLEŃ

W zakresie organizacji szkoleń Urząd prowadził następujące działania:

- 1) informowanie o możliwościach i zasadach korzystania z usług szkoleniowych świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Śremie oraz promowanie tych usług,
- 2) diagnozowanie zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy oraz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia (tj. sporządzenie listy zawodów i specjalności oraz wykazu potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia w powiecie śremskim),
- 3) przygotowanie i upowszechnienie planu szkoleń,
- 4) zlecenie szkolenia instytucji szkoleniowej,
- 5) kierowanie na szkolenie grupowe zgodnie z planem szkoleń,
- 6) kierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną,
- 7) monitorowanie przebiegu szkoleń,
- 8) finansowanie studiów podyplomowych,
- 9) prowadzenie analizy skuteczności i efektywności organizacji szkoleń.

W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku Urząd zorganizował **6 szkoleń** dla **46 osób** bezrobotnych i poszukujących pracy, z tego **10 osób** uczestniczyło w szkoleniu z zakresu aktywnego poszukiwania pracy realizowanego w klubie pracy oraz **1 osoba** podjęła szkolenie indywidualne.

Szkolenia grupowe przeprowadzone w 2011 roku to:

- *ABC Firmy* (szkolenie w zakresie podstaw prowadzenia działalności gospodarczej, obejmujące etap rejestracji firmy, prawo pracy, podstawy marketingu oraz przygotowanie biznesplanu na rozpoczęcie działalności gospodarczej),
- *Kurs komputerowy z elementami aktywnego poszukiwania pracy* (szkolenie mające na celu zapoznanie uczestników z podstawową obsługą komputera, z działaniem systemów operacyjnych, obsługą Internetu i poczty elektronicznej oraz rozpoznanie przez uczestników własnych możliwości zawodowych, podniesienie ich poczucia wartości i wzbudzenie motywacji do aktywnego działania).

Szkolenia przeprowadzone w trybie indywidualnym to:

- *Operator koparko-ladowarki*, po którym osoba podjęła zatrudnienie po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych.

Szkolenia grupowe organizowane były z inicjatywy PUP i realizowane poprzez zawarcie umowy pomiędzy starostą a instytucją szkoleniową. Natomiast szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy realizowane było w Klubie Pracy i poprzedzone zostało pozytywną opinią doradcy zawodowego o celowości uczestnictwa w szkoleniu, a następnie skierowaniem uczestników.

Zatrudnienie w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń podjęło 16 osób, co stanowiło 45,71% wszystkich osób, które zakończyły udział w szkoleniach grupowych. Największa liczba osób podjęła samozatrudnienie po szkoleniach z zakresu „ABC Firmy” – 93,75% ogółu.

Zatrudnienie w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia w Klubie Pracy podjęły natomiast 2 osoby, co stanowiło 20% wszystkich osób, które zakończyły udział w szkoleniu.

5.5 USŁUGI EURES

EURES (*Europejskie Służby Zatrudnienia*) jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym, w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego czyli w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii, Liechtensteinie, a także w Szwajcarii.

Usługi EURES są w pełni zintegrowane z usługami świadczonymi przez Urząd i obejmują:

- **doradztwo i pomoc** poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w uzyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- **informowanie** o warunkach życia i pracy oraz sytuacji na europejskich rynkach pracy, z uwzględnieniem występujących tam zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- **inicjowanie działań** na rzecz przeciwdziałania i zwalczania przeszkód w mobilności na europejskim rynku pracy;
- **realizację projektów** międzynarodowych.

Na terenie powiatu zadania z zakresu sieci EURES realizowane są przez pośrednika pracy działającego w Powiatowym Urzędzie Pracy. W okresie od stycznia do grudnia 2011r. poprzez indywidualne rozmowy udzielono informacji **22** osobom z zakresu EURES. Bezrobotni i poszukujący pracy najczęściej wykazywali zainteresowanie zagranicznymi ofertami pracy, jakie są nadsyłane do PUP. Często zapytania dotyczyły warunków życia i pracy w poszczególnych krajach Unii Europejskiej.

6. FORMY AKTYWIZACJI OSÓB ZAREJESTROWANYCH WSPIERAJĄCE USŁUGI RYNKU PRACY

6.1 ROBOTY PUBLICZNE

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Osoby wykonujące roboty publiczne, zatrudnione są na podstawie umowy o pracę. Dzięki temu zdobywają nowe doświadczenie zawodowe, co zwiększa ich szanse na rynku pracy.

W ramach tego instrumentu rynku pracy pomocą w **2011 roku** objęto **21 osób bezrobotnych**. Wskaźnik efektywności tej formy aktywizacji w powyższym okresie wyniósł **31,58%**.

6.2 PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze Starostą. Pozwalają one na okresową aktywizację osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz stwarzają szansę na późniejsze zatrudnienie.

Pracodawca, u którego skierowany bezrobotny będzie wykonywać prace interwencyjne, zawiera z bezrobotnym umowę o pracę oraz otrzymuje refundację kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne.

W ramach tej formy pomocą w całym 2011 roku objęto **34 osoby**. Wskaźnik efektywności tej formy aktywizacji w analizowanym okresie wyniósł **84,62%**.

6.3 REFUNDACJE KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY DLA SKIEROWANEJ OSOBY BEZROBOTNEJ

Instrumentem wychodzącym naprzeciw podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą jest refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej.

Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, producent rolny, niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła może się ubiegać o zrefundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Środki te w wysokości nieprzekraczającej 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia pochodzą z Funduszu Pracy.

W ubiegłym roku, z uwagi na ograniczone środki Funduszu Pracy będące w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Śremsku nie udzielono pracodawcom wsparcia w powyższej formie. Skierowano natomiast **43 osoby** bezrobotne na umowy wcześniej zawarte, gdzie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy pracodawcy ze skierowaną wcześniej osobą bezrobotną.

6.4 FINANSOWANIE PODEJMOWANEJ PRZEZ BEZROBOTNYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Osobie bezrobotnej ze środków Funduszu Pracy mogą być przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności.

Wyżej wymieniona pomoc przyznawana jest na wniosek osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremsku. Ubiegający się o uzyskanie środków na podjęcie działalności gospodarczej może zostać skierowany na kurs z zakresu podstaw przedsiębiorczości.

Wysokość przyznawanych środków określana jest w umowie i nie może być wyższa od kwoty **6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia**.

W okresie od stycznia do grudnia ubiegłego roku jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **29 osób bezrobotnych**, w tym 5 kobiet. Bezrobotni przeznaczali otrzymane środki m.in. na:

- działalność związaną z programowaniem, tworzeniem stron i aplikacji oraz wydawaniem portali internetowych, sprzedażą reklamy w mediach,

- produkcję mebli na wymiar,
- usługi ziemne wykonywane koparką,
- usługi ciesielstwa i stolarstwa budowlanego,
- lakiernictwo samochodowe.

Średnia kwota udzielonej dotacji wyniosła 14 000,00 zł.

Tworzenie nowych firm jest nie tylko sposobem na wyjście z bezrobocia i samodzielność w działaniu, ale również stwarza szanse na tworzenie nowych miejsc pracy, dzięki czemu rynek pracy staje się bardziej konkurencyjny. Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej to jedna z bardziej efektywnych form zwalczania bezrobocia.

6.5 STAŻE

Staż ma na celu nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ta forma wsparcia skierowana jest do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴ do grupy tej zalicza się:

- bezrobotnych do 25 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotnych, którzy po odbyciu kary wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Organizatorem stażu może być pracodawca, rolnicza spółdzielnia produkcyjna, przedsiębiorca niezatrudniający pracownika, osoba fizyczna prowadząca gospodarstwo rolne powyżej 2 ha przeliczeniowych lub prowadząca dział specjalny produkcji rolnej.

⁴ ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)

Staż może trwać:

- od 3 do 6 miesięcy,
- od 3 do 12 miesięcy – dla beneficjentów do 25 roku życia lub do 27 roku życia, jeśli nie upłynął okres 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie ukończenia szkoły wyższej.

Tabela 11 Osoby objęte stażem w 2010 oraz w 2011 roku

Lp.	Okres realizacji	Liczba objętych osób ogółem
1.	01.01.2010r. – 31.12.2010r.	526
2.	01.01.2011r. – 31.12.2011r.	269

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy w Śremsku z zakresu usług i instrumentów rynku pracy. Opracowanie własne

Wskaźnik efektywności tej formy aktywizacji w okresie od stycznia do grudnia 2011 roku wyniósł **71,91%**.

W roku ubiegłym realizowano również program pn. „**JUNIOR – program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych**”, w ramach którego 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych i 5 niepełnosprawnych osób poszukujących pracy odbywało staże u 7 pracodawców. Osobom wypłacane były świadczenia na rehabilitację zawodową. Natomiast pracodawcy, u których organizowane były staże, otrzymywali jednorazowo po zakończeniu stażu premię za jego zorganizowanie. Łączne środki przeznaczone na realizację programu z Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych stanowiły kwotę 82 970,22 złotych. Dzięki udziałowi w projekcie 3 osoby podjęły zatrudnienie.

7. POZOSTAŁE FORMY WSPARCIA

7.1 DODATKI AKTYWIZACYJNE

Jednym z instrumentów wspierających pośrednictwo pracy jest dodatek aktywizacyjny. O świadczenie to na swój wniosek może ubiegać się osoba **bezrobotna z prawem do zasiłku**, jeżeli:

- w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- z własnej inicjatywy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

Dodatku aktywizacyjnego nie przyznaje się jednak w sytuacji:

- skierowania bezrobotnego do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko utworzone w ramach refundacji kosztów jego doposażenia lub wyposażenia,
- podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony bezpośrednio przed rejestracją,
- podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremsku w okresie od stycznia do grudnia 2011 roku wypłacono dodatek aktywizacyjny zarówno bezrobotnym, którzy podjęli pracę z własnej inicjatywy, jak również w wyniku skierowania przez Urząd.

Tabela 12 Liczba osób bezrobotnych otrzymujących dodatek aktywizacyjny

Liczba osób bezrobotnych otrzymujących dodatek aktywizacyjny		
Okres	Ogółem	Kobiety
01.01.2010r. – 31.12.2010r.	326	125
01.01.2011r. – 31.12.2011r.	292	143

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01. Opracowanie własne.

W 2011 roku kobiety stanowiły około 49% ogółu bezrobotnych otrzymujących dodatek aktywizacyjny. W okresie od stycznia do grudnia 2010 roku udział kobiet w ogóle osób pobierających powyższe świadczenie był niższy o ponad 10% i kształtował się na poziomie 38,3%.

7.2 REFUNDACJA KOSZTÓW PRZEJAZDU

W ramach instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku może dokonywać zwrotu kosztów przejazdu. O zwrot ten mogą ubiegać się osoby bezrobotne, które zostały skierowane przez PUP do:

- pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy,
- miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- miejsca odbywania stażu,
- miejsca odbywania przygotowania zawodowego dorosłych,
- miejsca szkolenia,
- miejsca odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych.

Przyznawanie i dokonywanie zwrotu kosztów przejazdu jest formą fakultatywną i możliwe jest do wysokości środków określonych w planie finansowym Funduszu Pracy.

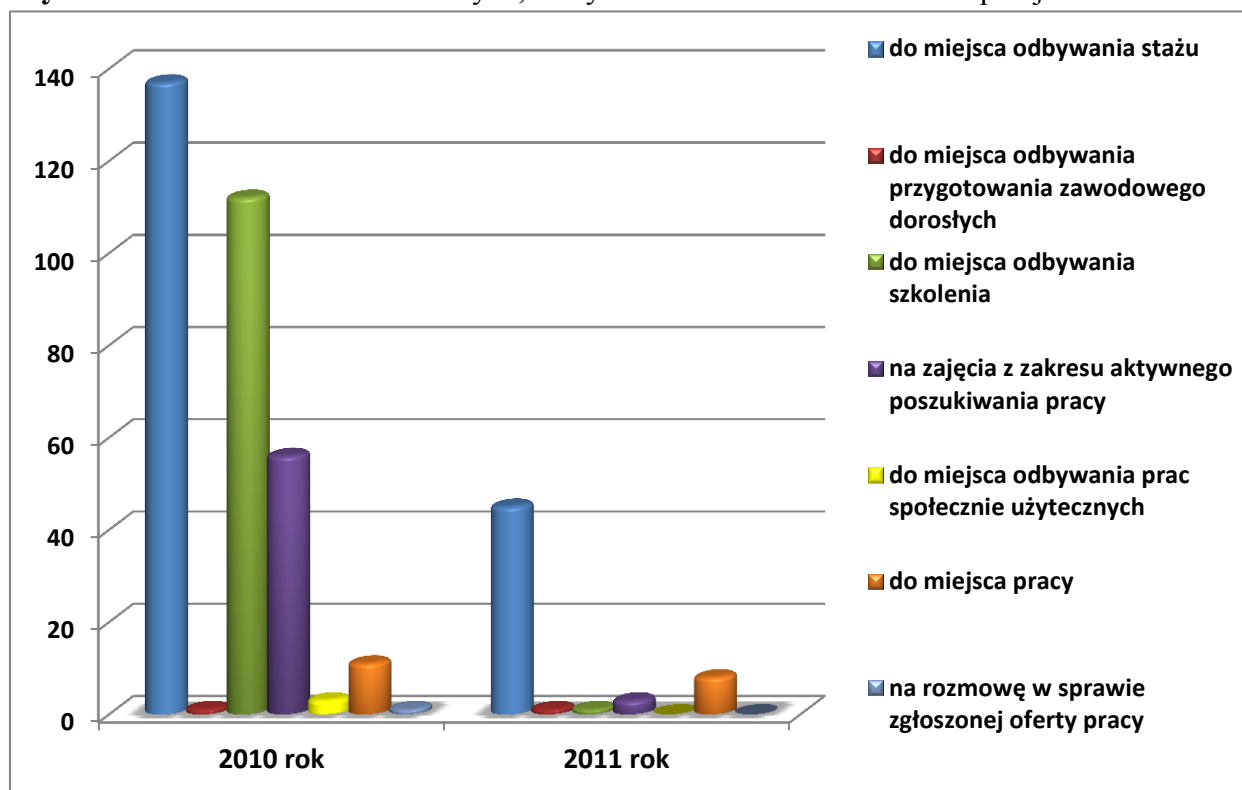
Liczbę osób objętych tą formą pomocy w 2010 i 2011 roku przedstawia Tabela 13.

Tabela 13 Liczba osób bezrobotnych, którym dokonano zwrotu kosztów przejazdu

Forma wsparcia	01.01.2010r. – 31.12.2010r.		01.01.2011r. – 31.12.2011r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Staż	137	116	45	38
Przygotowanie zawodowe dorosłych	1	0	1	0
Szkolenia	112	69	1	0
Zajęcia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy	56	40	3	3
Prace społecznie użyteczne	3	3	0	0
Do miejsca pracy	11	7	8	4
Na rozmowę w sprawie zgłoszonej oferty pracy	1	1	0	0
RAZEM	321	236	58	45

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy w Śremsku z zakresu usług i instrumentów rynku pracy. Opracowanie własne.

Wykres 20 Liczba osób bezrobotnych, którym dokonano zwrotu kosztów przejazdu



Źródło: Tabela 13

7.3 FINANSOWANIE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

W 2011 roku tutejszy Urząd kontynuował podpisane w 2010 roku 2 umowy w sprawie dofinansowania studiów podyplomowych:

- „Psychologiczne Doradztwo Zawodowe i Personalne”
- „Gospodarka Nieruchomościami, specjalność: Pośrednictwo w Obrocie Nieruchomościami”.

Ponadto, w lutym 2011 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Śremie otrzymał do kontynuacji z innego urzędu pracy akta w sprawie dofinansowania studiów podyplomowych w zakresie: „Zarządzania zasobami ludzkimi – kadry i płace”.

Spośród **3 osób** objętych wsparciem w roku ubiegłym w ramach tej formy aktywizacji, 2 osoby ukończyły z wynikiem pozytywnym studia podyplomowe. 1 osoba nie ukończyła studiów podyplomowych, bowiem termin ich zakończenia planowany jest na luty 2012 roku.

Zatrudnienie w trakcie studiów podyplomowych i w okresie do 3 miesięcy od ich ukończenia podjęły 2 osoby, co stanowiło 66,67% ogółu osób objętych wsparciem w tej formie.

7.4 STYPENDIUM Z TYTUŁU PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE

O stypendium mogą ubiegać się bezrobotni spełniający łącznie następujące warunki:

- nie posiadają kwalifikacji zawodowych,
- w ciągu 12 miesięcy od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy podjęli dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, będącej szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej lub szkole wyższej w systemie studiów niestacjonarnych,
- nie przekroczyli wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej (do dochodu nie wlicza się kwoty tego stypendium).

Stypendium przysługuje przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki. Istnieje możliwość kontynuacji wypłacania stypendium do ukończenia nauki zgodnie z programem nauczania. Stypendium udzielane jest na wniosek bezrobotnego.

W 2011 roku Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku sfinansował **2 osobom bezrobotnym** stypendium z tytułu podjęcia nauki w szkole.

8. PARTNERSTWO I WSPÓŁPRACA

Partnerstwa lokalne

O partnerstwie lokalnym możemy mówić w sytuacji współpracy partnerów wspólnie realizujących określone działania i wdrażających różnorodne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej. Współpracujące ze sobą podmioty w sposób systematyczny i trwały oraz z wykorzystaniem innowacyjnych metod i środków planują, projektują, wdrażają i realizują określone projekty i inicjatywy.

8.1 „AKTYWNOŚĆ SIĘ OPŁACA”

W 2008 roku Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku zawarł porozumienie partnerskie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Śremsku w zakresie realizacji projektu pn. „**Aktywność się opłaca**”. Stanowiło ono innowacyjne działanie w zakresie kompleksowych form

aktywizacji umożliwiających integrację zawodową i społeczną osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Rok 2011 był okresem kontynuacji w/w współpracy, w ramach której Urząd:

- skierował 4 osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenie pn. „Asystent rodziny” do podjęcia zatrudnienia, w tym 1 osobę w ramach robót publicznych,
- zorganizował dla 10 uczestników projektu zajęcia aktywizacyjne.

8.2 POROZUMIENIA PARTNERSKIE Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

Mając na uwadze skuteczną integrację społeczną i zawodową osób bezrobotnych korzystających równocześnie z pomocy społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku zawarł w 2011 roku porozumienia partnerskie z kierownikami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu śremskiego.

Strony porozumienia zadeklarowały współpracę w zakresie realizacji działań mających na celu kształtowanie aktywnych postaw oraz przywracanie zdolności pełnienia ról społecznych i zawodowych wśród bezrobotnych pozostających w rejestrach Urzędu, a będących jednocześnie klientami ośrodka pomocy społecznej.

8.3 „EDUKACJA – PRACA – PRZYSZŁOŚĆ”

Na rzecz podnoszenia aktywności zawodowej oraz kształcenia ustawicznego w 2011 roku Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku kontynuował realizację zawartego w 2008 roku Lokalnego Partnerstwa Edukacyjnego „**Edukacja – Praca – Przyszłość**”, którego celem jest dążenie do dostosowania systemu kształcenia teoretycznego i praktycznego w szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie śremskim do potrzeb lokalnego rynku pracy. W ramach partnerstwa Urząd:

- 1) Zorganizował Targi Pracy, podczas których zaprezentowało się aż 30 wystawców zarówno z powiatu śremskiego, jak i spoza regionu. Pracodawcy przedstawili profile swoich firm oraz oferty pracy, jakimi dysponowali. Mieli zarówno możliwość bezpośredniej rozmowy z potencjalnymi kandydatami do pracy, jak i pozyskania dokumentów aplikacyjnych. Ponadto można było zapoznać się z ofertą instytucji szkoleniowych i agencji pracy tymczasowej oraz z możliwościami pracy za granicą

w ramach sieci EURES. Swoje stanowiska przedstawił także Powiatowy Urząd Pracy w Śremsku, którego pracownicy byli do dyspozycji osób poszukujących pracy. Udzielali oni informacji na temat świadczonych usług oraz aktualnych ofert pracy. Podczas Targów Pracy stoiska odwiedziła także młodzież ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych powiatu śremskiego zapoznając się przy tym z lokalnym rynkiem pracy.

Podczas Targów Pracy odbyło się również spotkanie partnerów, na którym przedstawiono sytuację na rynku pracy w powiecie śremskim, nowe kierunki kształcenia uruchomione w 2011 roku oraz planowane zmiany w kształceniu zawodowym. Zaprezentowano również projekt realizowany przez Politechnikę Poznańską pn. „Wielkopolski System Monitorowania i Prognozowania”. Głównym celem projektu jest ograniczenie niedostosowania informacji o potrzebach wielkopolskiego rynku pracy do podaży programów kształcenia zawodowego w regionie.



- 2) Współorganizował Targi Edukacyjne, w ramach których odbyły się prelekcje skierowane do pedagogów i doradców zawodowych dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie śremskim, kompetencji doradcy zawodowych oraz oczekiwań pracodawców wobec kwalifikacji przyszłych pracowników. Powyższe spotkanie miało miejsce w ramach odbywającego się w tym czasie III Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

8.4 POZOSTAŁA WSPÓŁPRACA

- 1) W styczniu oraz czerwcu ubiegłego roku pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Śremie uczestniczyli w zorganizowanych we współpracy z **Aresztem Śledczym w Śremie** spotkaniach ze skazanymi. Miały one na celu przybliżenie kończącym odbywanie kary pozbawienia wolności obowiązujących przepisów dotyczących zatrudnienia oraz form pomocy oferowanych przez Urząd celem ułatwienia powrotu tym osobom do aktywności zawodowej.
- 2) W lutym 2011 roku odbyło się spotkanie Grupy Wsparcia Doradców Zawodowych zorganizowane przez Młodzieżowe Centrum Kariery w Śremie. Spotkanie w całości poświęcone było sytuacji na lokalnym rynku pracy, występujących zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz sytuacji absolwentów kończących szkoły ponadgimnazjalne powiatu śremskiego.

9. PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO



9.1 „BĄDŹ GOTOWY DZIŚ...DO ZMIAN”

W 2008 roku Powiat Śremski podpisał umowę o realizację projektu pn. „*Bądź gotowy dziś...do zmian*”. Jest to projekt systemowy realizowany w okresie **od 01.01.2008r. do 31.12.2013r.** w ramach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i poprawa sytuacji społeczno-ekonomicznej osób bezrobotnych, w tym w szczególności osób znajdujących się

w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz ułatwienie tym osobom ponownej integracji z rynkiem pracy.

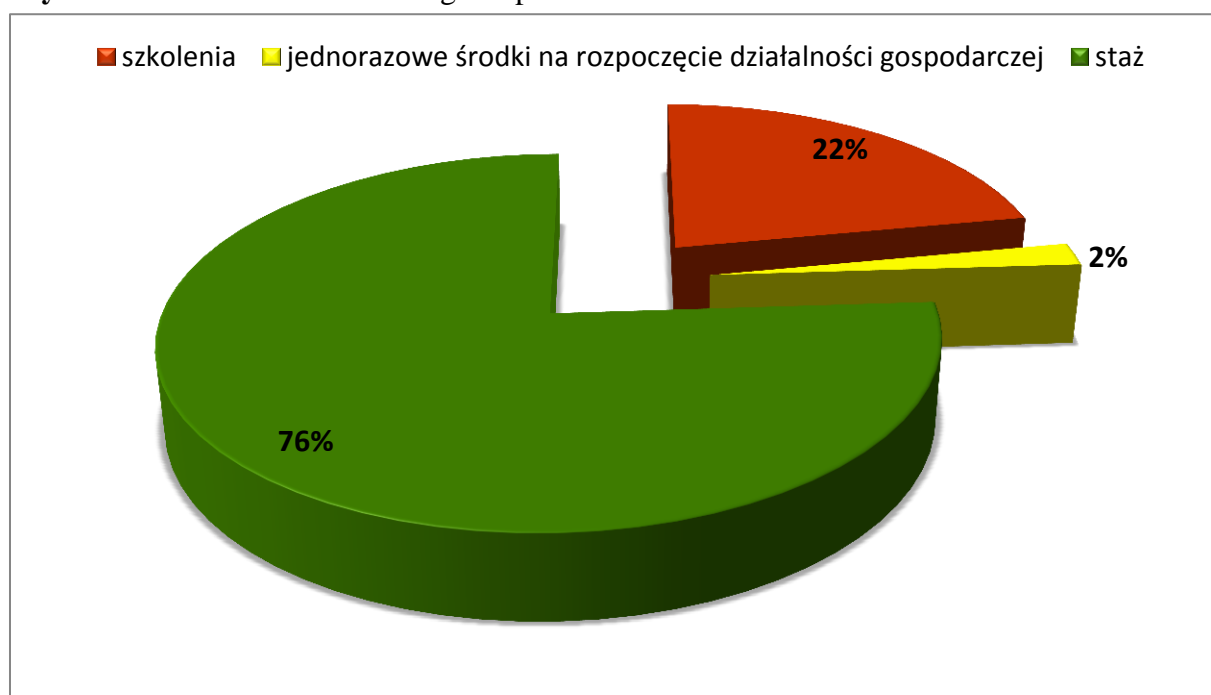
W 2011 roku aktywizacja w ramach projektu polegała na organizowaniu takich form wsparcia, jak: staże, szkolenia zawodowe i szkolenia dla osób zamierzających podjąć samozatrudnienie oraz udzielanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na doradztwo.

Tabela 14 Rodzaje wsparcia udzielonego bezrobotnym w 2011 roku w ramach projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (*jedna osoba jest wykazana tylko jeden raz według pierwszej formy wsparcia*)

Rok	Liczba osób objętych projektem	w tym:			
		Szkoleniem		Jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej	Stażem
		ABC Firmy	Szkolenia zawodowe		
1	2	3	4	5	6
2011	136	20	10	3	103

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy w Śreмі z zakresu usług i instrumentów rynku pracy. Opracowanie własne.

Wykres 21 Struktura udzielonego wsparcia w 2011 roku



Źródło: Tabela 14

Największy udział spośród objętych projektem w 2011 roku stanowiły osoby skierowane do odbycia stażu – 76%. Kolejnymi pod względem wielkości formami wsparcia były szkolenia i jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Stanowiły odpowiednio 22% i 2%.

Tabela 15 Rodzaje wsparcia udzielonego bezrobotnym w 2011 roku w ramach projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (*jedna osoba może być wykazana więcej razy*)

Rok	Liczba osób objętych projektem	w tym:			
		Szkoleniem		Jednorazowy mi środkami na podjęcie działalności gospodarczej	Stażem
		ABC Firmy	Szkolenia zawodowe		
1	2	3	4	5	6
2011	136	20	10	18	106

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy w Śremskim z zakresu usług i instrumentów rynku pracy. Opracowanie własne.

Różnica między liczbami osób objętych w ramach poszczególnych form wsparcia wynika z tego, iż często osoba jest obejmowana więcej niż jedną formą wsparcia. Wtedy też w kolumnie 2 jest wykazywana tylko raz, natomiast w kolumnach od 3 do 6 może być wykazana więcej razy.

W **2011 roku** udział w projekcie rozpoczęło **łącznie 47 osób**, w tym: 21 kobiet i 26 mężczyzn. Wśród osób tych znalazło się:

- 16 osób długotrwale bezrobotnych, w tym 10 kobiet,
- 4 osoby niepełnosprawne, w tym 2 kobiety,
- 20 osób z terenów wiejskich, w tym 9 kobiet.

W **2011 roku** w ramach projektu udzielono następującego wsparcia:

- **20 osób** skierowano do odbycia stażu,
- **86 osobom** finansowano staże rozpoczęte w 2010 roku,
- **20 osób** skierowano na kurs „ABC Firmy”, przygotowujący do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, w ramach ubiegania się o jednorazowe środki na jej podjęcie,
- **10 osób** skierowano na kurs z zakresu podstaw obsługi komputera,
- **18 osób** otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Dzięki środkom pozyskanym na realizację projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego możliwa była aktywizacja dodatkowej grupy bezrobotnych. Realizowane działania przyczyniły się do przewyższania barier, na które napotykają bezrobotni, zarówno młodzież wkraczająca na rynek pracy, jak i osoby powracające na rynek po długotrwałej przerwie w zatrudnieniu. Od 2008 roku projekt w znaczący sposób przyczynił się do poprawy sytuacji grupy docelowej przez zwiększenie jej szans na rynku pracy, a tym samym ułatwienia startu zawodowego lub powrotu na rynek pracy.

9.2 „DO ZATRUDNIENIA JEDEN KROK”

W okresie od 01.11.2010r. do 30.09.2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Śremie realizuje projekt konkursowy pn. *„Do zatrudnienia jeden krok”* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VII *Promocja integracji społecznej*, Działanie 7.2 *Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej*, Poddziałanie 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*, którego celem jest aktywizacja społeczno-zawodowa uczniów niepełnosprawnych, którzy ukończą naukę w Zespole Szkół Politechnicznych w latach szkolnych 2010/2011 oraz 2011/2012. W ramach projektu zatrudnieni zostali w Zespole Szkół Politechnicznych asystenci osoby niepełnosprawnej, którzy mają wspierać uczniów w nauce i przygotowaniu do egzaminu zawodowego. Uczniowie dzięki udziałowi w projekcie będą mieli dodatkowo możliwość indywidualnych konsultacji z doradcami zawodowymi, specjalistą ds. aktywnego poszukiwania pracy oraz wzięcia udziału w wyjazdach zarówno na Międzynarodowe Targi Poznańskie, jak i do zakładów produkcyjnych właściwych dla zawodów w jakich się kształcą. Obecnie wsparciem w ramach projektu objętych jest **9 uczniów ZSP.**

9.3 „PROFESJONALNY PRACOWNIK”

W okresie od 01.06.2009r. do 31.12.2011r. Powiatowy Urząd Pracy w Śremie realizował projekt konkursowy pn. *„Profesjonalny pracownik”* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej*

w regionie, Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Celem projektu było wzmocnienie usług rynku pracy oraz dostosowanie się do potrzeb klientów. Projekt skierowany był do pracowników kluczowych Powiatowego Urzędu Pracy w Śreмі, a w ramach niego realizowane były następujące działania:

- zatrudnienie pracowników na stanowiskach kluczowych (pośrednicy pracy i doradcy zawodowi),
- szkolenia dla pracowników kluczowych Powiatowego Urzędu Pracy w Śreмі.

9.4 „KOMPETENTNI ZNACZY SKUTECZNI”

Od 1 grudnia 2011 roku Powiatowy Urząd Pracy realizuje projekt konkursowy pn. *„Kompetentni znaczy skuteczni”* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Jego celem także jest wzmocnienie usług rynku pracy oraz dostosowanie się do potrzeb klientów. Projekt zakłada realizację identycznych zadań, jak wyżej wymieniony *„Profesjonalny pracownik”* i jest również skierowany do pracowników kluczowych Urzędu.

10. STRUKTURA I WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY W POWIECIE ŚREMSKIM

Powiatowy Urząd Pracy w Śremie w 2011 roku dysponował kwotą środków Funduszu Pracy przeznaczonych na podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia bezrobocia oraz łagodzenia jego skutków w wysokości **2.000.300 złotych**.

Podstawowa kwota środków dla samorządu powiatowego na 2011 rok przyznana została w marcu 2011 roku w wysokości 1.279.000 złotych. W grudniu 2011 roku Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przydzieliło dodatkowe środki w wysokości 32.600 złotych. Łączna kwota środków dla samorządu powiatowego na 2011 rok była niższa o 59% w stosunku do roku 2010.

W wyniku podjętych działań Powiatowy Urząd Pracy pozyskał środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem na realizację w 2011 roku projektu POKL – Poddziałanie 6.1.3 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, które były przyznawane w czerwcu 2011 roku w wysokości 688.700 złotych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Łączna kwota środków pozyskanych dodatkowo w 2011 roku była niższa o 86,7% od środków pozyskanych w roku 2010.

Tabela 16 Pozyskane środki na aktywne programy ograniczania bezrobocia w latach 2010-2011

Lp.	Wyszczególnienie	2010 rok	2011 rok	Wzrost/spadek przyznanych środków w % (kol. 4-3) : kol. 3 x 100
1	2	3	4	5
I	Podstawowa kwota Funduszu Pracy	3.200.700	1.311.600	-59,0
II	Środki pozyskane dodatkowo	5.174.900	688.700	-86,7
1.	Programy lokalne	3.451.400	0.0	-100,0
2.	Programy współfinansowane ze środków Unii Europejskiej	1.723.500	688.700	-60,0
RAZEM poz. I-II		8.375.600	2.000.300	-76,1

Źródło: Decyzje MPiPS. Opracowanie własne.

W konsekwencji oznacza to, iż łączna kwota środków przeznaczonych na podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia bezrobocia oraz łagodzenia jego skutków **była niższa w porównaniu z rokiem ubiegłym o 76,1%**.

Poza środkami Funduszu Pracy na ograniczanie bezrobocia oraz łagodzenie jego skutków dla samorządu powiatowego przyznane zostały środki Funduszu Pracy na finansowanie pozostałych fakultatywnych zadań, tj. między innymi, korespondencję z pracodawcami i bezrobotnymi, eksploatację systemu informatycznego urzędu, szkolenia pracowników.

Tabela 17 Pozyskane środki na finansowanie pozostałych fakultatywnych zadań w latach 2010-2011

Lp.	Wyszczególnienie	2010 rok	2011 rok	Wzrost/spadek przyznanych środków w % (kol. 4-3) : kol. 3 x 100
1	2	3	4	5
I	Podstawowa kwota Funduszu Pracy	331.600	241.700	-27,1
II	Środki pozyskane dodatkowo	55.400	348.800	529,6
RAZEM poz. I-II		387.000	590.500	52,6

Źródło: Decyzje MPiPS. Opracowanie własne.

Podstawowa kwota Funduszu Pracy przyznana dla samorządu powiatowego w 2011 roku na finansowanie pozostałych fakultatywnych zadań była o 27,1% niższa aniżeli w roku 2010. W wyniku podjętych działań Powiatowy Urząd Pracy pozyskał dodatkowe środki w wysokości 348.800 złotych, co stanowi 144,3% podstawowej kwoty Funduszu Pracy i 59,1% ogółu środków przyznanych na 2011 rok. Z dodatkowo otrzymanych środków w 2011 roku niecałe 23% przypadało na finansowanie kosztów funkcjonowania Urzędu. Pozostała kwota - 269.200 złotych - została pozyskana na finansowanie kosztów tworzenia Centrum Aktywizacji Zawodowej.

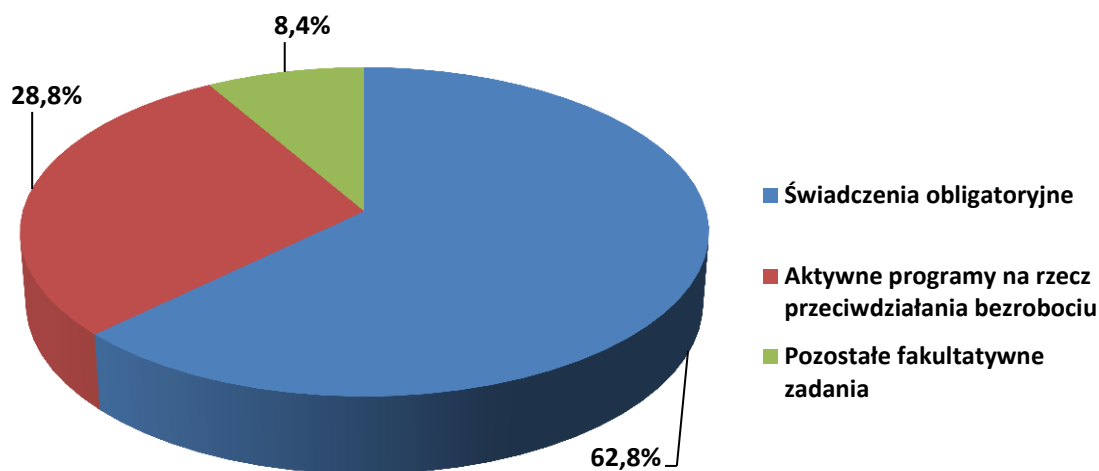
Wykonanie planu środków Funduszu Pracy na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawiają poniższe Tabele.

Tabela 18 Ogółem Fundusz Pracy

Lp.	Wyszczególnienie	Plan środków Funduszu Pracy na 2011 rok	Wykonanie planu na dzień 31.12.2011r.	% wykorzystania planu
1	2	3	4	5
1	Świadczenia obligatoryjne	x	4.362.744	x
2	Pozostałe fakultatywne zadania	590.500	582.739	98,7
3	Aktywne programy na rzecz ograniczania bezrobocia	2.000.300	1.999.207	99,9
RAZEM		2.590.800	6.944.690	x

Źródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02. Opracowanie własne.

Wykres 22 Podział wydatkowanych środków Funduszu Pracy na dzień 31 grudnia 2011 roku



Źródło: Tabela 18. Opracowanie własne.

W ramach świadczeń obligatoryjnych najwięcej środków wypłacono na zasiłki dla bezrobotnych – 95,9%. Natomiast wydatki na dodatki aktywizacyjne stanowiły niewielki udział w wydatkach obligatoryjnych – 4,1% w ogóle wydatków.

Tabela 19 Świadczenia obligatoryjne

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie na dzień 31.12.2011
1	2	3
1	Zasiłki dla bezrobotnych	4.183.288
2	Dodatki aktywizacyjne	179.456
RAZEM		4.362.744

Źródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02. Opracowanie własne.

W ramach pozostałych fakultatywnych zadań w okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku największe środki zostały wydatkowane na tworzenie Centrum Aktywizacji Zawodowej – 45,0% oraz na eksploatację systemu informatycznego – 29,2%. Znaczny udział w ogóle zaangażowanych środków stanowią również środki przeznaczone na szkolenia pracowników (10,6%).

Tabela 20 Pozostałe fakultatywne zadania

Lp.	Wyszczególnienie	Plan środków Funduszu Pracy na 2011 rok	Wykonanie planu na dzień 31.12.2011	% wykonania planu
1	2	3	4	5
1	Organizowanie partnerstwa lokalnego	23.087	23.087	100,0
2	Opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców	13.289	13.127	98,8
3	Wysyłka wezwań, zawiadomień, zakup druków, korespondencja i komunikowanie się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi	37.849	37.840	100,0
4	Badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy	9.269	9.269	100,0
5	Eksploatacja systemu informatycznego	170.447	170.323	99,9
6	Koszty wyposażenia w celu prowadzenia poradnictwa zawodowego	196	196	100,0
7	Koszty wyposażenia Klubu Pracy	4.587	4.587	100,0
8	Szkolenia pracowników	62.426	62.044	99,4
9	Koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego	150	48	32,0
10	Koszty tworzenia Centrum Aktywizacji Zawodowej	269.200	262.218	97,4
RAZEM		590.500	582.739	98,7

Źródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02. Opracowanie własne.

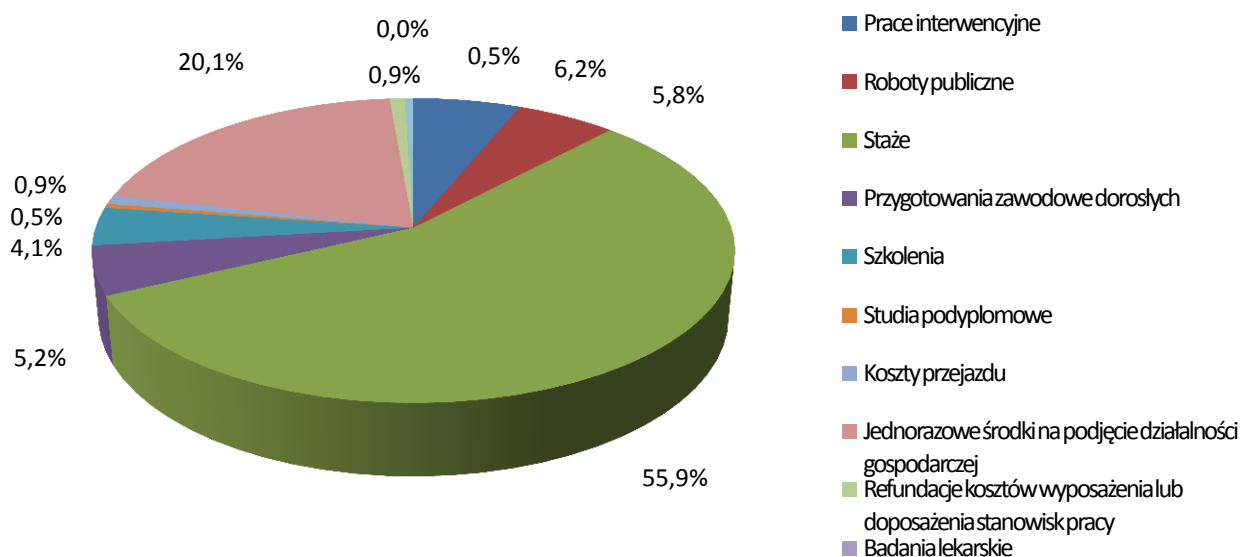
Środki Funduszu Pracy przyznane na finansowanie aktywnych programów na rzecz ograniczania bezrobocia i łagodzenia jego skutków wykorzystano w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku w 99,9%. Najwięcej środków w powyższym okresie zaangażowano w staże – 55,9%. Kolejnymi pod względem wielkości grupami wydatkowanych środków w ramach podpisanych umów były jednorazowe środki dla bezrobotnego na podjęcie działalności gospodarczej, prace interwencyjne, roboty publiczne oraz przygotowania zawodowe dorosłych. Stanowiły one odpowiednio – 20,1%, 6,2%, 5,8% i 5,2%. Zaangażowanie środków w ramach pozostałych aktywnych programów kształtowało się na poziomie 0,0%-4,1%.

Tabela 21 Aktywne programy na rzecz ograniczania bezrobocia

Lp.	Wyszczególnienie	Plan środków Funduszu Pracy na 2011 rok	Wykonanie planu na dzień 31.12.2011	% wykonania planu
1	2	3	4	5
1	Prace interwencyjne	124.469	124.466	100,0
2	Roboty publiczne	116.907	116.418	99,6
3	Staże	1.117.802	1.117.571	100,0
4	Przygotowania zawodowe dorosłych	103.269	103.267	100,0
5	Szkolenia	81.436	81.094	99,6
6	Studia podyplomowe	9.057	9.056	100,0
7	Koszty przejazdu do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia i zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	18.614	18.613	100,0
8	Jednorazowe środki dla bezrobotnego na podjęcie działalności gospodarczej, w tym refundacje kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa	401.221	401.197	100,0
9	Wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy	18.000	18.000	100,0
10	Badania lekarskie	54	54	100,0
11	Stypendium z tytułu nauki	9.471	9.471	100,0
RAZEM		2.000.300	1.999.207	99,9

Źródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02. Opracowanie własne.

Wykres 23 Struktura wydatkowanych środków Funduszu Pracy na aktywne programy na rzecz ograniczania bezrobocia w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku



Źródło: Tabela 21. Opracowanie własne.

W celu zapewnienia racjonalnego wykorzystania środków Funduszu Pracy wnioski pracodawców i bezrobotnych dotyczące organizacji usług i instrumentów rynku pracy opiniowane były przez Komisje.

W okresie **od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku** usługami i instrumentami rynku pracy zostało objętych **746 osób bezrobotnych i poszukujących pracy**.

Analizując przedstawione w Tabeli 22 dane obserwujemy, że liczba osób, którym wypłacono dodatki aktywizacyjne w 2011 roku stanowiła 39,1% ogółu objętych. Na uwagę zasługuje również liczba bezrobotnych i poszukujących pracy aktywizowanych stażami - 36,1% ogółu objętych. Objęto nimi w 2011 roku 269 osób, w tym 5 osób poszukujących pracy. Decydującym czynnikiem wpływającym na utrzymujące się zainteresowanie pracodawców tą formą aktywizacji jest możliwość odpowiedniego przygotowania bezrobotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku pracy.

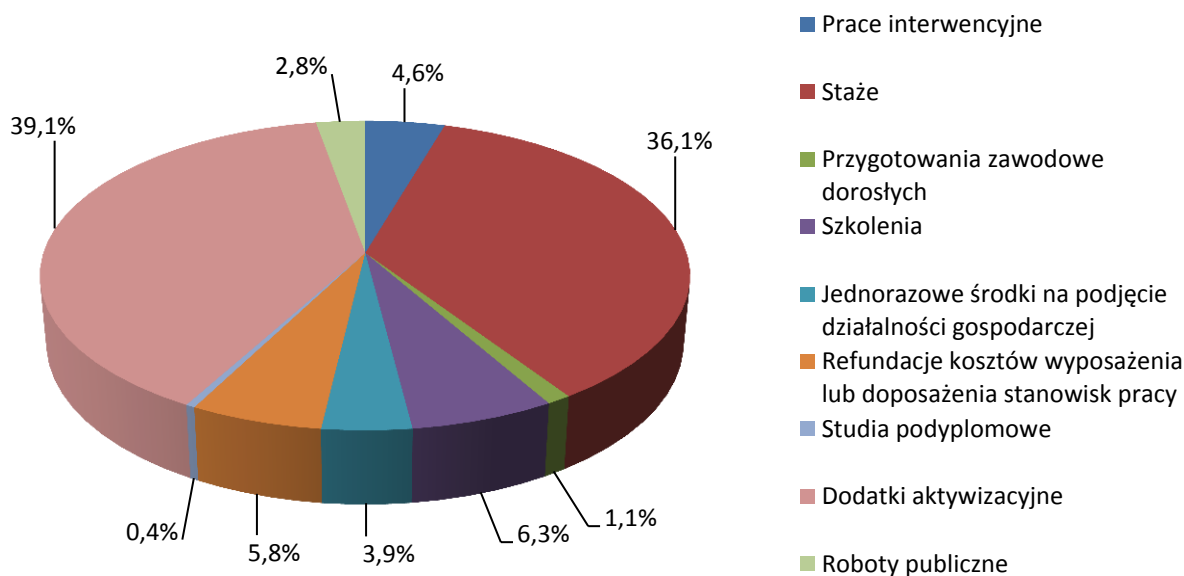
Znaczny udział w ogóle objętych stanowią szkolenia – 6,3% ogółu objętych. W ramach organizowanych szkoleń osoby bezrobotne mogły dostosować posiadane kwalifikacje do potrzeb rynku pracy bądź nabyć nowe umiejętności, które wykorzystują np. podczas prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 22 Osoby objęte usługami i instrumentami rynku pracy w latach 2010 i 2011

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób objętych usługami i instrumentami rynku pracy	
		01.01.2010r.- 31.12.2010r.	01.01.2011r.- 31.12.2011r.
1	2	3	4
1	Prace interwencyjne	22	34
2	Staże	526	269
3	Przygotowania zawodowe dorosłych	13	8
4	Szkolenia	658	47
5	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym: koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa	163	29
6	Refundacje wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	97	43
7	Prace społecznie użyteczne	60	x
8	Studia podyplomowe	3	3
9	Dodatki aktywizacyjne	326	292
10	Roboty publiczne	22	21
Razem:		1 882	746

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług i instrumentów rynku pracy. Opracowanie własne.

Wykres 24 Struktura usług i instrumentów rynku pracy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku



Źródło: Tabela 22. Opracowanie własne.

Duże zastosowanie w aktywizacji bezrobotnych mają refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych, prace interwencyjne oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W 2011 roku wyżej wymienionymi instrumentami zostało objętych odpowiednio - 5,8%, 4,6% i 3,9% ogółu objętych. Należy ponadto dodać, iż udział bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w postaci środków na podjęcie działalności gospodarczej spadł o 82,2% w stosunku do roku 2010. Średnia kwota jednorazowo przyznanych środków na podjęcie działalności gospodarczej kształtowała się na poziomie około 13.835 złotych.

Osoby obejmowane wymienionymi wyżej usługami i instrumentami rynku pracy korzystały jednocześnie z dodatkowego wsparcia w formie zwrotu kosztów przejazdu.

Z analizy danych zawartych w Tabeli 23 wynika, że efektywność zatrudnienia bezrobotnych po zakończeniu uczestnictwa w ramach świadczonych usług i instrumentów rynku pracy za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku wyniosła 72,3%. Wśród podejmowanych działań najbardziej efektywną formą było samozatrudnienie bezrobotnych. Dzięki przyznanym środkom na podjęcie działalności gospodarczej oraz zatrudnieniu bezrobotnych w ramach przyznanej podmiotom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych efektywność wyniosła 100%. Wysoki odsetek zatrudnienia występował również po zakończeniu prac interwencyjnych (84,6%) oraz staży (73,2%).

Ze względu na to, iż efektywność jest analizowana w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu przez bezrobotnych udziału w aktywizacji, wskazany powyżej jej poziom nie jest ostateczny.

Tabela 23 Zatrudnienie bezrobotnych po zakończeniu uczestnictwa w ramach usług i instrumentów rynku pracy

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo w ramach usług i instrumentów rynku pracy		Liczba osób, które podjęły pracę po zakończeniu uczestnictwa w ramach usług i instrumentów rynku pracy		Wskaźnik efektywności zatrudnienia w %		Wzrost/spadek efektywności zatrudnienia (kol. 8 - kol. 7)
		2010 rok	2011 rok	2010 rok	2011 rok	2010 rok	2011 rok	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Prace interwencyjne	8	13	4	11	50,0	84,6	34,6
2	Stáže	312	235	262	172	84,0	73,2	-10,8
3	Przygotowania zawodowe dorosłych	0	7	0	3	0	42,9	42,9
4	Szkolenia	654	47	236	20	36,1	42,6	6,5
5	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	163	29	163	29	100,0	100,0	0,0
6	Refundacje wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	97	43	97	43	100,0	100,0	0,0
7	Prace społecznie użyteczne	50	x	3	x	6,0	x	x
8	Roboty publiczne	5	19	1	6	20,0	31,6	11,6
Razem:		1 289	393	766	284	59,4	72,3	12,9

Źródło: Materiały wewnętrzne Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług i instrumentów rynku pracy. Opracowanie własne.

PODSUMOWANIE

Na koniec 2011 roku:

1. Odnotowano niewielki spadek poziomu bezrobocia w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (2,5%).
2. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym (bez wykształcenia średniego). Ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych kształtował się na poziomie 58,4%.
3. W ewidencji Urzędu figurowało niemalże 56% osób bezrobotnych w wieku 18-34 lata.
4. Wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili ponad 34% ogółu zarejestrowanych.

Ponadto w 2011 roku:

1. 1 904 osoby zostały wyłączone z rejestru osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy, co stanowiło niemalże 58% ogółu wyłączonych z ewidencji Urzędu (w 2010 roku odsetek ten kształtował się na poziomie 48,8%).
2. Przyjęto do realizacji 891 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej oraz zorganizowano 8 giełd pracy.
3. Zorganizowano Targi Pracy, podczas których pracodawcy przedstawili profile swoich firm oraz oferty pracy jakimi dysponowali. W targach uczestniczyło aż 30 wystawców zarówno z powiatu śremskiego, jak i spoza regionu.
4. Doradcy zawodowi udzielili 625 porad indywidualnych, objęli 54 osoby poradnictwem grupowym oraz udzielili 12 osobom grupowej informacji zawodowej.
5. 258 osób uczestniczyło w zajęciach aktywizacyjnych zorganizowanych w ramach Klubu Pracy.
6. Bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 29 osób bezrobotnych, w tym 5 kobiet. Dzięki udzielonym środkom w powiecie śremskim powstały nowe podmioty gospodarcze, które w przyszłości mogą stać się potencjalnymi pracodawcami.
7. Usługami i instrumentami rynku pracy objęto 746 osób oraz uzyskano wysoką efektywność stosowanych programów rynku pracy - 72,3%, w tym: refundacje wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 100%; środki na podjęcie działalności gospodarczej – 100%; prace interwencyjne – 84,6%; staże – 73,2%.

8. Powiatowy Urząd Pracy na działania zmierzające do ograniczenia bezrobocia oraz łagodzenia jego skutków dysponował środkami w wysokości **2.000.300 złotych**, tj. o 76,1% mniej niż w roku ubiegłym. Pozyskane środki zostały przeznaczone również na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.